

Regeringen

Regeringens Handlingsplan for Økonomisk Diplomati 2022-23

**Et nyt partnerskab for bæredygtig
global omstilling**

Udenrigsministeriet 2022

UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf.: +45 33 92 00 00
um@um.dk
www.um.dk

FINANSMINISTERIET

Christiansborg Slotsplads 1 1218
København K
Tlf.: 33 92 33 33
fm@fm.dk
www.fm.dk

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9
1060 København K
Tlf.: +45 72 81 00 00
fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

**KLIMA-, ENERGI- OG
FORSYNINGSMINISTERIET**

Holmens Kanal 20
1060 København K
Tlf.: +45 33 92 28 00
kefm@kefm.dk
www.kefm.dk

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
1057 København K
Tlf.: 72 26 90 00
sum@sum.dk
www.sum.dk

**MINISTERIET FOR FØDEVARER,
LANDBRUG OG FISKERI**

Slotsholmsgade 12
1216 København K
Tlf.: +45 38 10 60 00
fvm@fvm.dk
www.fvm.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Slotholmsgade 10-12 1216
København K
Tlf.: +45 33 92 33 50
em@em.dk
www.em.dk

MILJØMINISTERIET

Slotsholmsgaden 12
1216 København K.
Tlf.: +45 38 14 21 42
mim@mim.dk
www.mim.dk

**UDDANNELSES- OG
FORSKNINGSMINISTERIET**

Børsgade 4
1215 København K
Tlf.: 33 92 97 00
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Indhold

Forord	4
Fremtidens økonomiske diplomati	6
Bæredygtighed som omdrejningspunkt for økonomisk diplomati.....	8
Bedre sammenhæng øger værdien.....	10
Et stærkt offentlig-privat partnerskab sætter retning.....	12
En effektiv værktøjskasse skaber resultater.....	14
En sammenhængende indsats for internationalisering og global bæredygtighed	16
En stærk EU-indsats for danske virksomheder.....	18
Påvirkning af internationale rammevilkår og globale markeder.....	20
Virksomhedernes bidrag til udviklingslandenes bæredygtige udvikling.....	22
Sammenhængende sektorindsatser skaber bæredygtig genstart og fremtidens danske eksport	26
Vand, miljø og cirkulær økonomi.....	30
Energi.....	34
Bæredygtige fødevarer og agritech.....	36
Life science.....	40
Tech og digitalisering.....	42
Det Blå Danmark.....	44
Forsvars- og sikkerhedsindustrien.....	46
Turisme.....	48
Opfølgning og afrunding	50
Afrapportering.....	52
Bilag 1 – Værktøjskassen	54

Forord

I en uforudsigelig verden har vi behov for at trække på alle virkemidler i vores internationale relationer. Økonomisk diplomati er en integreret del af Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik. Danske arbejdspladser, stærk økonomi og velfærd er kerneprioriteter for regeringen. Men vækst og frihandel er ikke et mål i sig selv. Målet er velfærd og bæredygtig vækst, som alle får del i. Højt ordentlige arbejdsvilkår og global handel fremmes. Danmark skal gøre en forskel ved at løfte sit globale samfundsansvar og sit generationsansvar. Vi vil give en mere bæredygtig og retfærdig verden videre til vores børn. På den måde passer vi bedst på Danmark.

Derfor introducerer regeringen nu en tredobbelt bundlinje for Danmarks økonomiske diplomati. Fordi vi insisterer på både at styrke dansk økonomi og skabe flere gode danske arbejdspladser herhjemme, samtidig med at vi arbejder målrettet for en global grøn, digital og socialt bæredygtig omstilling ude. Fordi Danmark, også via vores økonomiske diplomati, vil skubbe på for en mere retfærdig verden med gode arbejdstagerrettigheder og -vilkår.

Danske virksomheder er bærere af danske værdier og bringer danske styrkepositioner ud i verden. De skaber fundamentet for vores velfærdssamfund. Virksomhederne demonstrerer stor omstillingsevne under Covid-19 pandemien og i håndteringen af pressede globale forsyningskæder og arbejdskraftmangel. Underliggende er den internationale økonomi i opbrud. Globaliseringen suppleres af

regionalisering og tendenser som øget protektionisme, tech- og handelskrige. Det skaber ændrede forhold på markederne og i værdikæderne. Klimakrise, global ulighed, ressourcebegrænsninger, tab af biodiversitet, forurening, pandemier, digitalisering og teknologisk disruption kræver nytænkning. Kritiske afhængigheder af import fra tredjelandske skal imødegås. Vi har brug for et aktivt og sammenhængende økonomisk diplomati og et stærkt offentlig-privat samarbejde til at udvikle de svar, verden har brug for, og som er robuste over for fremtidige chok.

Som svar på Covid-19 har regeringen, sammen med Folketingets partier, øget bevillingerne til at understøtte eksporterhvervene med knap 2,5 mia. kr til indsatser i perioden 2020-23. Hertil kommer genopretningsmidler fra EU. Tilsammen udgør det et hidtil uset ressourceløft, der skal løbende virkeshederne til gode og skabe resultater.

Regeringen har store ambitioner på Danmarks vegne. Vi skal være modige og sætte mål, også når markederne er i opbrud. Eksporten skal vise solid vækst i de kommende år. Den skal drejes i en grøn retning og fremme cirkulær økonomi. Udenlandske investeringer i Danmark skal også bidrage til den grønne omstilling. Antallet af grønne investeringer opnået gennem investeringsfremmeindsatsen skal være vokset betydeligt i 2023. Regeringen vil også fremtidssikre eksporten gennem videreudvikling af danske styrkepositioner, og så skal vi have betydeligt

flere små og mellemstore virksomheder ud på eksportmarkederne.

Alt det, når vi bedst hånd i hånd med de mange danske private og offentlige aktører, der arbejder på den internationale dagsorden, og som i fællesskab baner vejen for danske virksomheders internationale engagement. Indsatsen foregår ikke kun herhjemme og ude på markederne, men også i EU-systemet, WTO, ILO og andre internationale fora, der arbejder for en åben, fair og bæredygtig global samhandel. Vi skal udnytte Danmarks unikke tradition for tillid og samarbejde i nye partnerskaber. Forenkling og overblik, målrettede indsatser og

sammenhængende internationaliseringsforløb skal skabe mest mulig værdi for virksomhederne.

Handlingsplan for Økonomisk Diplomati 2022-23 sætter fælles retning for implementeringen af regeringens internationale initiativ er i en række sektorstrategier, regeringens SDG-handlingsplan samt regeringen og Folketingets eksport- og stimulipakker aftalt i 2020-2021 som respons på Covid-19. Handlingsplanen indeholder mere end 100 konkrete indsatser, der styrker regeringens økonomiske diplomati og markant forbedrer rammebetingelserne for danske virksomheders internationalisering i de kommende år.

Udenrigsminister

Jeppe Kofod

Finansminister

Nicolai Wammen

Forsvarsminister

Morten Bødskov

Klima-, energi- og forsyningsminister

Dan Jørgensen

Sundhedsminister

Magnus Heunicke

Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri

Rasmus Prehn

Erhvervsminister

Simon Kollerup

Miljøminister

Lea Wermelin

Minister for udviklingssamarbejde og minister for nordisk samarbejde

Flemming Møller Mortensen

Uddannelses- og forskningsminister

Jesper Petersen

Fremtidens økonomiske diplomati

Bæredygtighed som omdrejningspunkt for økonomisk diplomati

Danmarks økonomiske diplomati omfatter en bred palet af instrumenter med danske virksomheders internationalisering som omdrejningspunkt. Det drejer sig om alt fra påvirkning af globale rammevilkår og udviklingen af EU's indre marked til eksportfremmeaktiviteter, etablering af innovationssamarbejder og tiltrækning af udenlandske investeringer.

Nu introducerer regeringen en tredobbelt bundlinje for Danmarks økonomiske diplomati, der kombinerer ønsket om en stærk dansk økonomi og flere danske arbejdspladser med ambitionerne om en global grøn, digital og socialt bæredygtig omstilling samt en mere retfærdig verden med gode arbejdstagerrettigheder og -vilkår.

Ambitionerne deler vi med dansk erhvervsliv og fagbevægelsen. Danske virksomheders fokus rækker ud over sorte tal på bundlinjen. Der er et ønske om at tage ansvar og gøre en positiv forskel ude i verden gennem bæredygtig eksport og ansvarlige forretningsmodeller. Danske styrkepositioner understøtter FN's Verdensmål, men udviklingen af fremtidens forretningsmuligheder og kommercielle resultater kræver, at virksomhederne fortsat er på forkant med den bæredygtige omstilling. Med et stærkt og målrettet økonomisk diplomati, der samler en række ministerier og andre offentlige og private partnere, ønsker regeringen at sætte yderligere fart på bæredygtighedsdagsordenen med danske løsninger som

løftestang. Til gavn for både miljø, klima og sundhed, for nutidens og fremtidige generationer og i overensstemmelse med vigtige internationale aftaler og prioriterede indsatsområder. Regeringen vil også fravælge indsatser, der ikke er forenelige med bæredygtighed, f.eks. med stop for offentlig dansk finansiering og eksportfremmeydelser til fossile brændsler i energisektoren i udlandet.

Introduktionen af den tredobbelte bundlinje markerer den fortsatte udvikling af Danmarks økonomiske diplomati. Oprindeligt var formålet bundet til fremme af vækst og beskæftigelse i Danmark med fokus på den korte bane. I takt med, at behovet for global grøn og socialt retfærdig omstilling er blevet stadig mere presserende, er ressourcer, programmer og instrumenter drejet i en bæredygtig retning. Senest er dette tydeligt afspejlet i eksport- og stimulipakkerne.

Det er regeringens ambition, at økonomisk diplomati skal sikre Danmarks økonomi og fremme bæredygtig global omstilling med en kort og lang tidshorizont, hvor der både er fokus på nutidens internationale aktiviteter og fremtidens styrkepositioner. Regeringens tilførsel af ressourcer til internationaliseringsområdet 2022-23 skal løfte denne ambition og skal kunne aflæses i nye samarbejder og nye resultater.

Boks 1

Danmarks økonomiske diplomati skal bidrage til tre mål:

En stærk dansk økonomi med flere nye danske arbejdspladser.

Global bæredygtig omstilling.

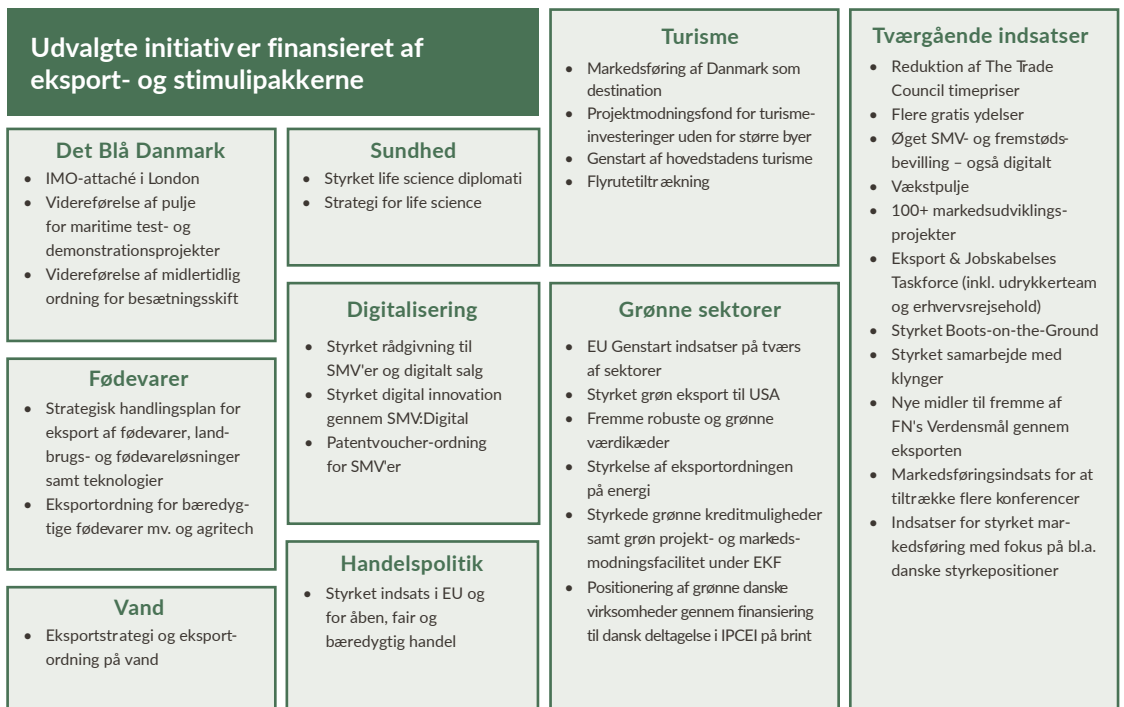
Globalt styrkede arbejdstagerrettigheder og -vilkår.

Figur 1

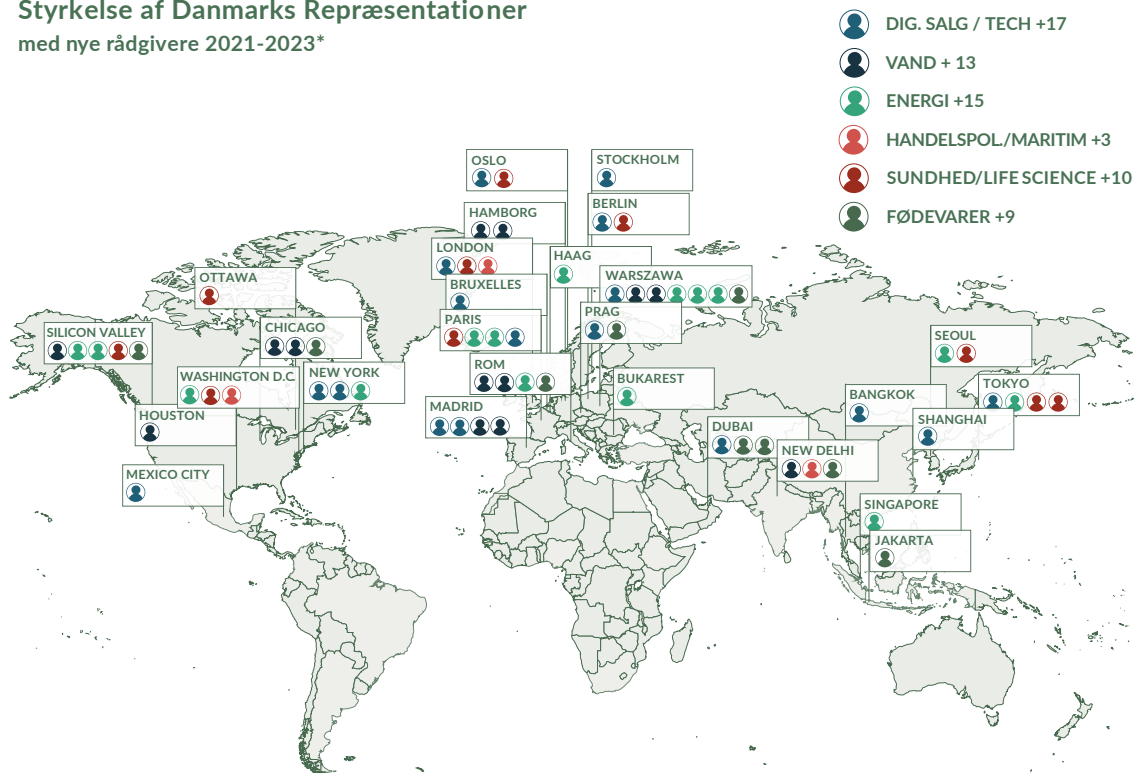
En lang række nye indsatser og initiativer er vedtaget og igangsat i forbindelse med Covid-19 pandemien

Figur 2

Eksport- og stimulpakkerne har styrket sektorfagligheden på de danske repræsentationer

Styrkelse af Danmarks Repræsentationer med nye rådgivere 2021-2023*

*som følge af eksport- og stimulpakkerne
 **pr. 1 december 2021

28 repræsentationer bliver forstærket med 67** rådgivere

Bedre sammenhæng øger værdien

Regeringen løfter bedst sammen med andre. Sammenhæng mellem regeringens og andre aktørers indsatser giver større værditilførsel for virksomhederne. Eksempelvis har de tværkommunale erhvervshuse ansvaret for det eksportforberedende arbejde, mens de 14 nationale klynger danner bro mellem vidensmiljøer og virksomheder inden for Danmarks styrkepositioner. Udenrigsministeriet tilbyder højt specialiseret international og markeds-specifik rådgivning, mens fagministerier, styrelser og vidensinstitutioner bidrager med tung sektorfaglig kompetence. De offentlig-private markedsføringskonsortier State of Green, Healthcare DENMARK, Creative Denmark, Food Nation og Digital Hub Denmark sikrer international synlighed for danske produkter og løsninger. Erhvervsorganisationer, fagbevægelsen og andre private aktører repræsenterer deres medlemmer og bidrager med rådgivning og eget internationalt samarbejde. Fagbevægelsen er en vigtig aktør i forhold til internationale arbejdstagerrettigheder og værdikæder. Den offentlige indsats skal understøtte den private indsats og må ikke være konkurrenceforvridende.

Erhvervsorganisationer og virksomheder efterspørger bedre overblik over det samlede tilbud til virksomhederne, mere samarbejde og bedre sammenhæng i indsatserne. Regeringen vil arbejde for, at internationaliseringsindsatsen fremover fokuseres endnu mere på, hvad relevante myndigheder og andre danske aktører gør bedst, med udgangspunkt i virksomhedernes behov og brug af de udbudte services. Der skal skabes endnu bedre lændskab til hinandens indsatser og sættes fokus på aktørernes styrker og komplementære kompetencer, samt på hvordan arbejdsdeling og samarbejde kan skabe et bedre og mere øverskueligt og effektivt samlet tilbud til virksomhederne.

Sektorspecialisering er en væsentlig komponent i den danske internationaliseringsindsats. De innovative danske løsninger er ofte koncentreret i bestemte sektorer. Især små og mellemstore virksomheder, hvis ressourcer er begrænsede, har behov for fokuseret og virksomhedsnær sektorspecifik rådgivning, både på deres hjemmemarked og på eksisterende eller potentielle eksportmarkeder.

Med aftalen om Stimuli og grøn genopretning blev der afsat 500 mio. kr til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams. Som en del af regeringsudspillet Danmark kan mere I (2021) lægger regeringen op til, at der investeres yderligere 500 mio. kr i EU-midler, så der investeres i alt 1 mia. kr i at etablere og udvikle otte lokale erhvervsfyrtårne, hvor de regionale vækstteams har peget på fremtidsorienterede potentialer inden for nye danske styrkepositioner (se side 29). Regeringen vil indgå partnerskaber med de lokale aktører mhp. at udvikle nye styrkepositioner, der skaber vækst og arbejdspladser i Danmark, og hvis internationale potentiale udvikler sig til danske eksportsucceser, der bidrager til global bæredygtig omstilling. På innovationsområdet styrker regeringen virksomhedernes incitament til at investere i forskning og udvikling inden for fire udvalgte grønne Innomissions i regi af Innovationsfonden.

Sektorindsatsen på markederne er styrket de senere år. Myndighedsdialog har vist sig som en effektiv døråbner for danske virksomheder, og sektorfaglige kompetencer på ambassaderne er stærkt efterspurgt af danske virksomheder. På eksportfremmeområdet er der etableret forskellige samarbejdsfora mellem ministerier, styrelser, brancheorganisationer og andre private aktører. Branchespecifikke erhvervsfremstød og nye digitale tilgange, hvor danske virksomheder og andre aktører har mulighed for at præsentere deres markedspecifikke løsninger og fremme den bæredygtige dagsorden i det pågældende land, er opprioriteret. Samtidig er der på markederne etableret fælles indsatser, hvor styrelser, forsyningsselskaber og erhvervsorganisationer i fællesskab fremmer mulighederne for alliancer af danske virksomheder, herunder gennem ind- og udgående besøg og fremstød. På investeringsfremmeområdet er der et tæt samarbejde mellem statslige aktører, kommuner, universiteter og andre vidensinstitutioner om at skabe attraktive tilbud til udenlandske investorer. Regeringen inviterer alle relevante aktører til at bidrage til yderligere sammenhæng og samarbejde i hele internationaliseringsindsatsen.

Handlingskatalog

På denne baggrund har regeringen iværksat en række initiativer, der styrker samarbejdsrelationer og betjeningen af virksomhederne på tværs af forskellige offentlige aktører:

- Den fællesoffentlige erhvervsfremmeplatform virksomhedsguiden.dk videreudvikles for at skabe bedre overblik og nemmere adgang til rådgivning og værktøjer for den enkelte virksomheds internationaliseringsrejse fra a national opstart til internationalt marked
- En ny partnerskabsaftale mellem Udenrigsministeriet og erhvervshusene skal sikre koordination om fælles forløb og indsatser i eksportføddekæden for at få flere eksportparate SMV'er hjulpet ud på eksportmarkederne
- Lokale erhvervspotentialer skal udvikles til nye internationale styrkepositioner gennem integration af de otte lokale erhvervsfyrtårne i internationaliseringsindsatsen. Regeringen indgår et partnerskab med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, de tværkommunale erhvervshuse og de lokale konsortier om udviklingen af erhvervsfyrtårnene i de kommende år
- Stærkere koordination med de 14 nationale klynger om eksportfremmeindsatsen. Udenrigsministeriet udpeger en tovholder for hver klynge for at sikre øget samarbejde mellem Udenrigsministeriet og klyngerne til gavn for virksomhedernes eksport og tiltrækning af udenlandske investeringer. Samtidig indstationerer Udenrigsministeriet internationaliseringsrådgivere i to klynger: Danish Life Science Cluster og Digital lead
- Øget brug af de 14 nationale klynger i de danske innovationsøkosystemer for at udbrede kendskab til Danmarks internationale styrkepositioner og dermed øge talenttiltrækning og -fastholdelse samt mobilisering af udenlandsk risikovillig kapital til danske virksomheder
- Innovation Camps på de danske innovationscentre i Silicon Valley, Boston, Seoul, Shanghai, New Delhi/Bangalore, Tel Aviv og München for at styrke SMV'ers og start-ups' innovation og konkurrenceevne samt øge deres synlighed over for internationale samarbejdspartnere
- Lancering af Innovate Now pilotprojekter på udvalgte danske repræsentationer i lande uden innovationscentre for at øge danske SMV'ers interesse for at udvikle eksporten gennem innovationssamarbejde på disse markeder
- Nye erhvervsfremstød, der understøtter mindre virksomheders adgang til at arbejde med FN's verdensmål som del af deres eksportstrategi
- Nye offensive eksportinstrumenter for SMV'erne, der skal få flere eksportparate SMV'er til at opnå eksport gennem en strategisk tilgang, herunder i) styrket fokus på kollektive langsigtede salgalliancer mellem store virksomheder og SMV'er koblet med myndighedssamarbejde gennem en relancering af Strategic Business Alliance programmet, ii) etablering af nye, bæredygtige og robuste forretningsmodeller samt eksport af bæredygtige løsninger gennem SDG Business Accelerator, iii) styrket rådgivning om afsætning gennem digitale salgskanaler og om adgang til bæredygtige værdikæder samt iv) øget fokus på forberedelse og opfølgning i forbindelse med erhvervsfremstød
- Lancering af digitalt kompendium 'Top Global Tech Trends', der beskriver globale tech trends og de nye områder, som de globale markeder har fokus på

Et stærkt offentlig-privat partnerskab sætter retning

Bedre samarbejde mellem offentlige aktører er imidlertid ikke nok. Regeringen ønsker også at invitere de private aktører til at indgå i et tæt offentlig-privat partnerskab. Erfaringerne fra samarbejdet i regeringens Klimapartnerskaber og Genstartsteams samt arbejdet med handlingsplanerne for EU's genopretningsfond og USAs grønne omstilling viser styrken i offentlig-privat samarbejde, når store komplekse problemstillinger skal adresseres med kort afsæt, og der skal sættes fælles strategisk retning og findes løsninger.

Med den uforudsigelige verdensøkonomi vil der vedvarende være behov for sammen at adressere barrierer og muligheder af fælles interesse. Regeringen inviterer derfor til en partnerskabstilgang, som skal omfatte deling af information, ressourcer, aktiviteter og kapacitet mhp. i fællesskab at analysere globale trends, fremme udvikling af styrkepositioner, nedbryde markedsbarrierer og opdyrke fælles langsigtede eksportmuligheder med den fælles mission at bane vejen for danske virksomheders internationalisering. Tilgangen baseres på åbenhed, inklusion og gensidighed og med fokus på effektivt at skabe værdi for virksomheder og samfund, som ingen aktører kan skabe alene og med respekt for de enkeltes mandater og kompetencer.

Et velfungerende offentlig-privat partnerskab kræver struktur og noget konkret og relevant at samarbejde om. Regeringen foreslår, at den nye partnerskabstilgang forankres på sektorniveau i brede, inkluderende sektorfora, hvor sektorens offentlige og private aktører deler viden, sætter strategisk retning og koordinerer deres indsatser, og hvor de – som noget nyt - i fællesskab årligt prioriterer og afsætter ressourcer til to – fire konkrete indsatser på sektor- eller subsektorniveau til gavn for branchens virksomheder. Aktørernes deltagelse i den enkelte indsats baseres på calls og interesstillkendelser samt en formel aftale med klart definerede mål og implementeringsplan.

Som del af forberedelsen kan aktørerne i fællesskab afsøge eventuelle offentlige eller private finansieringsmuligheder til at løfte indsatsen. De fælles initiativer kan være målrettet innovation, investeringstilrækning, opdyrkning af eksportmarkederne, EU eller handelssamarbejde og kan have et kortere eller længere sigte. Aktiviteterne kan foregå i Danmark eller på et marked. Det afgørende er, at der skabes samfundsværdi i form af nye muligheder for en branche eller gruppe af virksomheder.

Regeringen foreslår i første omgang at udrulle den nye partnerskabstilgang i fem sektorer: 1) vand, miljø og cirkulær økonomi, 2) energi, 3) bæredygtige fødevarer og agritech, 4) life science og 5) tech og digitalisering. Partnerskabstilgangen skal tage højde for eksisterende samarbejder og planer i sektoren, så overlappende strukturer undgås. Derfor er der ikke forventning om, at sektorerne organiserer sig ens. Andre sektorer kan følge efter.

For at understøtte disse sektorfora foreslår regeringen, at der etableres et rådgivende højniveau partnerskabsforum for globale markeder og internationalisering med udenrigsministeren som formand og erhvervsministeren, uddannelses- og forskningsministeren samt hovederhvervsorganisationer, fagbevægelsen og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse på CEO-niveau som permanente medlemmer. Andre ministerier, institutioner og virksomheder vil blive indbudt til at deltage efter behov. Forummet mødes halvårligt for at analysere globale tendenser af betydning for virksomhederne og sætte retning for samarbejdet på tværs af alle sektorer. Dette højniveau partnerskabsforum og sektorfora vil blive understøttet af et fælles partnerskabssekretariat i Udenrigsministeriet. Udenrigsministeriet vil allokere medarbejderressourcer og øremærke midler til arbejdet med de fælles partnerskabsindsatser.

Handlingskatalog

Regeringen vil:

- M** Tage initiativ til etablering af et nyt rådgivende offentlig-privat højniveau partnerskabsforum for globale markeder og internationalisering
- M** Etablere et fælles offentlig-privat partnerskabssekretariat , som skal facilitere udrulningen af partnerskabstilgangen på tværs af aktører og understøtte udmøntning af fælles indsatser
- M** Invitere til inkluderende sektorfora, hvor sektorens offentlige og private aktører på tværs af erhvervs-, innovations-, investerings- og eksportfremme i fællesskab prioriterer og afsætter ressourcer til konkrete indsatser på sektor- eller subsektorniveau
- M** Afsætte medarbejderressourcer på tværs af Udenrigsministeriet til partnerskabsindsatser .

Case 1

Eksempel fra USA

Markant dansk involvering i udviklingen af offshore vindindustrien på den amerikanske østkyst.

Gennem en årrække har et offentlig-privat samarbejde mellem Udenrigsministeriet, Energi-styrelsen, Danish Wind Export Association og en række virksomheder bidraget væsentligt til tilblivelsen af offshore vindindustrien på den amerikanske østkyst. Og netop kombinationen af dialog på myndighedsniveau, samarbejdsaftaler (MoUer), delegationsture, teknisk sparring og private aktørers investeringer i markedet har bidraget til den danske indsats og succes på markedet.

Da Udenrigsministeriets repræsentationer i Nordamerika, tilbage i 2016, begyndte at beskæftige sig med offshore vind i USA, var fremtidsudsigterne for havvind i Nordamerika uvisse, og kun en håndfuld danske virksomheder så markedspotentialet.

Siden da har Udenrigsministeriets repræsentationer i Nordamerika arbejdet med tre forskellige administrationer og en række stater for at demonstrere mulighederne og dele erfaringer inden for havvind. Flere MoUer med bl.a. Bureau of Ocean Management, Department of Energy, New York, New Jersey og Californien er blevet udarbejdet undervejs og underskrevet af Klima-, Energi- og Forsyningsministeren. Og alle aftalerne har været med til at modne markedet og styrke sektoren.

Siden 2016 er prisen på amerikansk havvind faldet fra 244 USD til 58 USD per MWh. 16 havvindzoner, med potentialet for at producere 23 GW er blevet udbudt, og mere end halvdelen er blevet tildelt virksomheder med dansk ophav. Bl.a. har Vestas fået andel i det 1.5 GW store Atlantic Shores projekt i New Jersey, mens Copenhagen Infrastructure Partners med 3 mia. USD har opnået finansiering til deres 800 MW joint-venture, Vineyard Wind 1, som bliver det første nordamerikanske havvindsprojekt i kommerciel skala. Desuden har staterne på øst- og vestkysten nu forpligtet sig til at løbe strøm fra 50 GW inden 2045 – hvilket svarer til samlede investeringer for 200 mia. USD.

En effektiv værktøjskasse skaber resultater

Arbejdet med økonomisk diplomati kan ikke løftes uden de rette ressourcer og instrumenter. På tværs af erhvervsfremmesystemet og de markedsrettede økonomiske diplomatiindsatser findes en lang række værktøjer, instrumenter, programmer og modaliteter, som offentlige og private aktører herunder virksomheder og erhvervsorganisationer kan gøre brug af.

Den tredobbelte bundlinje kræver, at der arbejdes mere langsigtet end hidtil, og at indsatser og instrumenter tænkes sammen. Dette gælder både i forhold til eksportføddekæden, men også det brede økonomiske diplomati, hvor der skal kapitaliseres på de muligheder, der ligger ligefor, men hvor regeringen fremadrettet vil opprioritere og skabe sammenhæng til de mere langsigtede indsatser.

Figur 3 Værktøjsskassen nedenfor viser, hvordan investeringstilrækning, innovation og eksport fremmes gennem et samspil af langsigtede og kort-sigtede nationale og internationale regeringstiltag.

Værktøjerne under **Danmark på langt sigt** anvendes til at skabe de bedst mulige rammevilkår for dansk erhvervsliv gennem en ambitiøs og ansvarlig erhvervs politik med et erhvervsfremmesystem, som sammen med forskning og udvikling under støtter udviklingen af danske virksomheder. Attraktive danske rammevilkår og særlige styrkepositioner tiltrækker vigtige udenlandske investeringer, der tilfører ny viden, ny teknologi og nye kompetencer. Det bidrager til at øge Danmarks vækst, produktivitet, innovation og konkurrenceevne, som er med til at skabe fundamentet for eksporten på den lange bane. På **kort sigt** skal de danske virksomheder gøres parate til at tage springet ud på eksportmarkederne. Virksomhederne skal gøres robuste, så de bliver klar til rejsen.

Dette sker bl.a. gennem øget digitalisering, bedre internationaliseringsrådgivning og hjælp til certifikater.

Under **internationalt langt sigt** tager regeringen den brede værktøjskasse for økonomisk diplomati i brug. Det gælder bl.a. i EU hvor Danmark påvirker udviklingen af det indre marked og europæiske virksomheders muligheder og konkurrenceevne uden for EU, og i WTO, hvor regeringen arbejder for at påvirke de globale rammevilkår i en retning, som skaber muligheder for erhvervslivet. Desuden giver de bilaterale strategiske partnerskaber og vores myndighedssamarbejder mulighed for at dele viden om danske rammevilkår og fortælle om den danske model. På **kortere sigt** er de værktøjer, som tages i brug, når konkrete muligheder skal skabes. Det sker bl.a. gennem kommercielle eksportordninger, tilskud til fælles erhvervsfremstød, strategiske markedsudviklingsprojekter i offentlig-private partnerskaber, finansielle instrumenter og projektmodningsstøtte som EKF Green Accelerator samt videnshjemtagning.

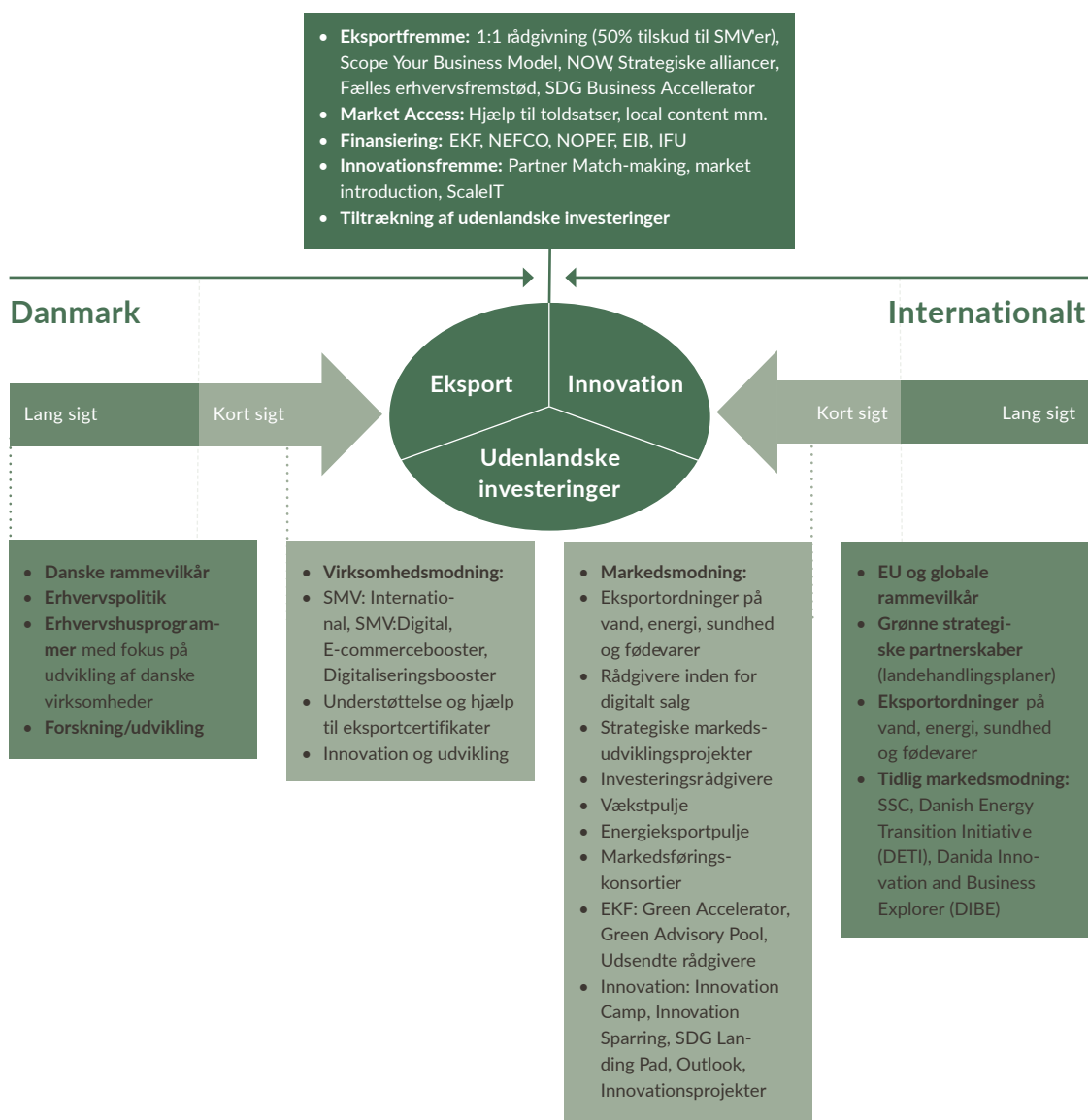
Hvor det **nationale og internationale** mødes, skabes eksporten, innovationen og de udenlandske investeringer. Her møder efterspørgslen på markederne de danske virksomheder, og her skal langsigtede muligheder i dag blive til kommercielle muligheder i morgen.

En række af de værktøjer og instrumenter, som danske virksomheder og private organisationer kan ansøge for at få rådgivning, tilskud og finansiering i forbindelse med internationalisering, præsenteres i bilag 1, herunder også instrumenter, som kan understøtte finansiering af partnerskabsindsatser.

Figur 3

Eksempler på instrumenter fra værktøjskassen og deres anvendelse

Boks 2

Gunstige priser for den betalingsbelagte rådgivning

Parallelt med de nye tiltag fastholder regeringen den betalingsbelagte og efterspørgselsdrevne rådgivning af virksomhederne på markederne. I 2022-23 er der via eksport- og stimulpakkerne fortsat sikret gunstige priser for den betalingsbelagte rådgivning. Der er i 2022 afsat 30 mio. kr til reducerede timepriser, hvilket betyder, at Regeringen har fastlagt en timepris på 800 kr i 2022, hvortil kommer, at SMV'erne får yderligere 50 pct. reduktion i timeprisen og dermed en timepris på 400 kr. I 2023 er der afsat 20 mio. kr til reduktion af timeprisen mhp. en udfasning af den særlige Covid-19 prisreduktion fra og med 2024. Et særligt sigtepunkt for indsatsen er at understøtte, at endnu flere SMV'er får gavn af rådgivningen og løfter deres eksport.

En sammenhængende indsats for internationalisering og global bæredygtighed

En stærk EU-indsats for danske virksomheder

Danske virksomheders rammevilkår fastlægges både på nationalt, EU- og internationalt plan. EU-niveauet er særligt væsentligt. EU-harmoniserede løsninger skaber ofte de bedste og mest rimelige konkurrencevilkår for danske virksomheder. Kommissionen har fremsat en række reguleringsforslag for den grønne og digitale omstilling, og EU fører en aktiv og ambitiøs handelspolitik. Fra dansk side er det vigtigt at påvirke disse forskellige spor for at sikre bæredygtige og ansvarlige løsninger, hvor dansk erhvervslivs styrkepositioner kan bringes i spil.

Cirka 50 procent af dansk eksport går til EU's indre marked, og cirka 60 procent af importen stammer fra det indre marked. Omkring 500.000 danske arbejdspladser skønnes afhængige heraf. Et velfungerende indre marked med lige konkurrence- og markedsvilkår giver danske virksomheder, herunder særligt SMV'er, bedre muligheder for afsætning og udvikling via fri udveksling af varer og tjenesteydelser over grænserne samt nemmere adgang til produkter af høj standard. Med den stigende efterspørgsel efter særligt innovative grønne, sundheds- og digitale løsninger er der øgede eksportmuligheder. Et effektivt indre marked er i den sammenhæng det primære redskab til at understøtte danske SMV'ers vækstmuligheder. Regeringen vil fortsætte arbejdet for et effektivt og fair indre marked uden skævvridninger som f.eks. statsstøtte.

Det indre marked kan bidrage til at fremme den grønne omstilling via effektive rammevilkår, genomsigtighed og incitamentsstrukturer til omstilling. For eksempel indeholder EU Kommissionens 'Fit for 55' -pakke en række regulerende forslag, som skal bidrage til at indfri EU's mål om 55 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030. Andre forslag er på vej vedrørende standarder for virksomhedernes produktionsprocesser og produkter herunder krav til rettidig omhu ift. at sikre bæredygtighed og ansvarlighed i værdikæderne vil trække i samme retning.

Industripolitikken bidrager til at sikre, at EU har den fornødne kapacitet til at stå godt i den globale konkurrence. Det er vigtigt, at Danmark aktivt er med ved bordet, når der træffes industripolitiske beslutninger på områder, hvor Danmark har interesser og styrker ift. grøn og digital omstilling. Rammevilkår, den rette balance i afgiftspolitikken, et stærkt og fremsynet forskningsmiljø og den nødvendige adgang til kapital og investeringer skal understøtte et kontinuerligt fokus på teknologisk innovation og first-movers.

Endvidere er industripolitikken en mulighed for at adressere kritiske afhængigheder af import fra tredjelande på samfundskritiske områder. Det er vigtigt, at identifikation af kritiske afhængigheder sker på baggrund af grundig analyse; ellers er der risiko for at igangsætte tiltag på områder, hvor det ikke er berettiget, og hvor det kan have negative konsekvenser for EU's eksterne relationer, det indre marked, danske virksomheder og arbejdspladser. I udgangspunktet bør håndtering af kritiske afhængigheder ske gennem diversificering af forsyningskæder.

EU's genopretningsfond og andre finansieringskilder skaber markedsmuligheder for danske og europæiske virksomheder. EU's forsknings- og innovationsmidler f.eks. Horizon Europe og Digital Europe Programme understøtter udvikling af danske styrkepositioner og bidrager til at øge markedet. Samtidig gælder dog, at det offentlige finansieringssystem i EU er fragmenteret og komplekst, hvilket påvirker europæiske virksomheders konkurrencedygtighed i forhold til ikke-EU lande, hvor offentlig finansiering ofte samtænkes og anvendes mere strategisk. En fælles EU-strategi og bedre udnyttelse af kapaciteten i EU's offentlige finansiering kan styrke danske virksomheders konkurrenceevne bl.a. på det grønne område. Derfor deltager Danmark proaktivt i arbejdet med at udvikle en fælles EU-strategi for offentlig eksportfinansiering.

Handlingskatalog

På denne baggrund vil regeringen:

- Lancere en samlet handlingsplan for at understøtte danske aktørers deltagelse i grønne og digitale EU-programmer med tilskud, lån, garantier og kapitalindskud. Et mere sammenhængende innovationsøkosystem med koordination og sammentænkning af internationaliseringsindsatsen på tværs af offentlige og private aktører vil bidrage til styrket interessevaretagelse og bedre udbytte for brugerne
- Presse på for en ambitiøs gennemførelse af handlingsplanerne for EU's genopretningsfond, der kommer danske virksomheder og bæredygtige løsninger til gavn. Erhvervslivet vil fortsat blive holdt tæt inddraget via partnerskabssporet, og parallelt skal ambassaderne understøtte danske virksomheder ift. at få del i fondens midler gennem eksterne rådgivere på centrale ambassader
- Arbejde for, at EU styrker sin modstandsdygtighed i samarbejde med ligesindede tredjelande, og at diversificeringen af værdi- og forsyningskæder øges. Bedre adgang til forskellige leverandører fra flere lande kan bidrage til risikospredning og større forsyningsikkerhed i tilfælde af leverandørsvigt
- Deltage proaktivt i arbejdet med at udvikle en fælles EU-strategi for offentlig eksportfinansiering og skabe synergier mellem eksisterende finansieringsinstrumenter, indsatser og aktører for at understøtte virksomhedernes konkurrencedygtighed, særligt på det grønne område
- Støtte en industripolitisk tilgang, der fremmer konkurrence, innovation og ny teknologi. Industripolitiske indsatser inden for strategisk vigtige sektorer og teknologier bør baseres på et eftersyn af de sektorspecifikke rammevilkår i lyset af den udvikling, der ønskes, f.eks. at opnå klimaneutralitet. IPCEI-instrumentet kan være et blandt flere relevante værktøjer, idet brugen af statsstøtte bør begrænses til tilfælde af markedsfejl, eller hvor der er tale om samfundsmæssige udfordringer, der ikke kan løses på anden vis
- Styrke EU-rammer på det finansielle område og fremme bæredygtig finansiering for bl.a. at sikre, at ordentlige virksomheder ikke undermineres af, at andre ikke følger reglerne, begår økonomisk kriminalitet i form af hvidvask eller terrorfinansiering eller spekulerer i placering af overskud og skattebetalinger i forskellige lande.

Påvirkning af internationale rammevilkår og globale markeder

EU er ikke kun vigtig for danske virksomheder pga. det indre marked. EU er de facto også vores bedste kilde til indflydelse på globale rammevilkår og løsninger af grænseoverskridende udfordringer. Rammen for danske virksomheders handel med lande uden for EU er de multilaterale handelsregler fastlagt i WTO samt EU's bilaterale handelsaftaler. Dansk indflydelse på EU's linje kan derfor "række langt". Regeringen arbejder for, at EU går forrest på den globale scene med bæredygtighed og ansvarlighed i højsædet, og prioriterer bl.a. støttet af fagbevægelsen, at arbejdstagerrettigheder kommer højere op på den globale handelspolitiske dagsorden. Regeringen supplerer indsatsen for arbejdstagerrettigheder i EU med målrettet støtte til ILO. På den måde kan europæiske værdier og standarder blive normsættende på verdensplan.

Hovedformålet med handelspolitikken er at fremme markedsadgang for varer og tjenester samt understøtte stærke globale forsynings- og værdikæder. Nedbrydning af handelsbarrierer skaber bedre rammevilkår for danske virksomheder. Effekten af bedre rammevilkår i form af nye EU-handelsaftaler slår først igennem, når danske virksomheder kender til og udnytter de fordele, der ligger i handelsaftalerne, f.eks. for toldnedsættelser. Derfor er virksomhedsrettet kortlægning af sårbarheder i værdikæder og vejledning om mulig omlægning sammen med ådgivning om adgang til nye markeder væsentlig for dansk eksport. Tilsvarende er intellektuelle ejendomsrettigheder et afgørende rammevilkår for at opnå kommerciel succes i teknologitunge sektorer. Velfungerende og robuste rettigheds- og håndhævelsessystemer multilateralt og i bilaterale aftaler giver sikkerhed og forudsigelighed for danske virksomheder.

Handelspolitikken er ren EU-kompetence, og regeringen lægger stor vægt på at engagere sig aktivt for at sikre, at EU's tilgang afspejler danske interesser og prioriteter. Belært af erfaringerne fra COVID-19 har Danmark aktivt arbejdet for, at EU skal styrke sin modstandsdygtighed inden for rammerne af en ambitiøs, fair og bæredygtig handelspolitik baseret på

åbne markeder og et stærkt multilateralt engagement. Derfor er det meget tilfredsstillende, at Kommissionens nye handelspolitiske strategi for EU (februar 2021) lægger sig på samme linje og slår fast, at EU skal forblive åben for omverden og drage fordel af internationalt handelssamarbejde og samtidig være klar til at forsvare sine egne økonomiske interesser. Danmark vil også fremover presse på for, at EU ikke vender ryggen til omverden og anlægger en protektionistisk tilgang. Desuden vil regeringen arbejde målrettet for at sikre, at handelspolitikken bruges mere strategisk og bidrager til at fremme bæredygtighed både i WTO-regi og i EU's bilaterale handelsforhandlinger. F.eks. i form af genoptagelse af forhandlinger om liberalisering af handel med grønne produkter og tjenesteydelser.

Det er i danske virksomheders interesse, at EU har fokus på effektiv implementering og håndhævelse af aftalte handelspolitiske forpligtelser. EU skal kunne beskytte sig effektivt imod unfair handelspraksis på det globale og det indre marked, men det skal være inden for rammerne af en fortsat åben, fair og bæredygtig handelspolitik. Regeringen holder derfor et vågent øje med EU's anvendelse af defensive handelsinstrumenter, der har vist en klart stigende tendens. Fortsætter tendensen, risikerer det at lukke EU-markedet i en sådan grad, at det overordnet set skader dansk erhvervsliv mere, end det gavner.

Ideelt set løses problemer med manglende markedsadgang og ulige konkurrencevilkår bedst i en multilateral ramme som WTO. Det er nemmere for virksomheder at navigere, når der gælder de samme regler for alle markeder, end når markedsforholdene reguleres af et stort antal bilaterale og regionale handelsaftaler. Med et WTO i alvorlig krise er der begrænset udsigt til fremskridt, men det udelukker ikke, at der i WTO-regi kan indgås aftaler på afgrænsede områder tæt knyttet til danske styrkepositioner som f.eks. handel med bæredygtige varer, teknologier og tjenesteydelser samt sikring af fri adgang til ikke-personfølsomme data.

Handlingskatalog

På denne baggrund vil regeringen:

- **Presse på for, at EU fører en ambitiøs, fair og bæredygtig handelspolitik**, herunder at EU's handelspolitik er baseret på princippet om åben strategisk autonomi til fordel for dansk erhvervsliv, og at EU indgår i tæt handelspolitisk samarbejde med allierede og andre handelspartnere, inklusive USA
- **Arbejde for, at EU går forrest i arbejdet for at reformere og videreudvikle WTO**. Som lille åben økonomi har Danmark en klar interesse i, at de fælles handelsregler understøtter fair og bæredygtig international handel
- **Opprioritere indsatsen for at øge kendskabet til EU's handelsaftaler i dansk erhvervsliv** via løbende dialog med erhvervsorganisationer om behov og muligheder i lande med handelsaftaler webinarer samt proaktivt at række ud til virksomhederne om muligheden for toldteknisk ådgivning og eftersyn og øge brugen af EU's mere end 70 handelsaftaler
- **Ansætte nye rådgivere på ambassaderne i USA og Indien**, som skal bidrage til dialogen om konkrete handelshindringer samt fremme det bilaterale handelssamarbejde og indsatsen for en åben, fair og bæredygtig handelspolitik
- **Styrke udarbejdelsen af toldtekniske analyser om bl.a. toldforhold og anvendelse af EU's handelsaftaler** herunder også i forhold til virksomhedernes værdikæder
- **Bekæmpe digital protektionisme og handelsbarrierer for dataoverførsel til tredjelande**. Ved at lægge pres på EU for aktivt at samarbejde med allierede lande skal der sikres ambitiøse bestemmelser for datastrømme i EU's handelsaftaler og i WTO's e-handelsforhandlinger
- **Give prioritet til effektiv beskyttelse af intellektuelle rettigheder**. Teknologiuudvikling, herunder green tech, forudsætter betydelige investeringer, hvor det kan være afgørende at beskytte ideer for at sikre afkast. Ved at styrke indsatsen for at assistere danske virksomheder med at sikre beskyttelse af deres IP-rettigheder i tredjelande bidrager der til at skabe rammer for en mere fair og bæredygtig globalisering
- **Styrke rådgivningen til danske virksomheder om bæredygtig produktion og sourcing i udlandet** gennem en række værdikædeinitiativ er jf. boks 3
- **Arbejde aktivt for at påvirke arbejdet med kommende EU-lovgivning om due diligence mhp.** at opnå en balanceret, effektiv og håndterbar regulering på EU-niveau
- **Styrke arbejdet med at reformere OECD-regimet for eksportkreditter**
- **Fortsætte Forum for fair og bæredygtig handelspolitik**, nedsat af udenrigsministeren, der samler handelspolitiske interessenter om problemstillinger og dilemmaer relateret til international handel
- **Fortsætte støtten til ILOs normative arbejde for beskyttelse af fundamentale arbejdstagerrettigheder** med kernebidrag og bidrag til faglige uddannelser i Afrika i 2020-2022 samt øremærket støtte til ILO's Better Work indsats

Virksomhedernes bidrag til udviklingslandenes bæredygtige udvikling

Regeringen ønsker at sikre en sammenhængende tilgang til virksomhedernes bidrag til udviklingslandenes bæredygtige udvikling, hvor offentligt finansierede indsatser på tværs af erhvervsfremme, eksportfremme, klimaindsatser og udviklingssamarbejdet understøtter hinanden. Beslutningen om at indføre en tredobbelt bundlinje som målsætning for Danmarks økonomiske diplomati understøtter denne ambition. Danmark har vist, at økonomisk vækst og grøn omstilling kan ske samtidig. Og med et stærkt værdigrundlag for en socialt ansvarlig udvikling står vi med enestående muligheder for at bidrage med danske løsninger på de globale udfordringer. Dansk viden og løsninger skal i spil til gavn for en bæredygtig omstilling i verdens fattige lande.

Et nyt sammenhængende sektorfokus på tværs af udviklingsarbejdet og internationaliseringsindsatsen skaber nye muligheder. Gennem en styrket sektorfokusering inden for særligt vand, energi, fødevarer og sundhed er der etableret et solidt fundament for at drive samtænkningen videre de kommende år. Danmark har på netop disse områder internationalt efterspurgt viden og eksportløsninger. Med afsæt i de danske styrkepositioner, Verdensmålene og Paris-aftalen skal dansk viden, innovation og løsninger i endnu højere grad sættes i spil.

At løfte de globale klimaambitioner samt sociale og sundhedsmæssige udfordringer kan kun ske ved fælles indsats gennem tætte partnerskaber mellem

offentlige, private og andre ikke-statslige aktører. Nye alliancer og netværk på tværs af centrale aktører skal udvikles de kommende år for at sikre optimal udnyttelse af finansieringsmuligheder og øget effekt. Statslig udviklingsbistand er ikke i sig selv tilstrækkelig til at understøtte grøn omstilling og bæredygtige udvikling i fattige lande og vækstøkonomier, men må suppleres med private finansieringsmuligheder og kommercielle løsninger. Det skal gøres mere attraktivt for danske virksomheder at komme ud på nye, også vanskelige markeder.

Det sektorbaserede myndighedssamarbejde finansieret over udviklingsmidlerne, hvor danske ministerier og styrelser deler viden og erfaringer med myndigheder i udlandet, vil fortsat være en katalysator for den samtænkte indsats og for en fortsat udbygning af offentlig-private partnerskaber. Regeringen etablerer en ny strategisk ramme for myndighedssamarbejdet med et klart fokus på den grønne omstilling og danske styrkepositioner som klima og energi, miljø og vand, bæredygtige fødevarer og agritech samt bæredygtig søfart og sundhed. Samtidig styrkes samspillet med grønne investeringer og danske teknologiske løsninger med fortsat respekt for myndighedssamarbejdets uafhængighed af specifikke kommercielle interesser. Udsendte sektorrådgivere på udvalgte vækstmarkeder skal bistå med at understøtte de kommercielle effekter af myndighedssamarbejdet. Dette suppleres af en række nye instrumenter.

Handlingskatalog

På denne baggrund vil regeringen:

- **Lancere en ny strategisk ramme for det udviklingsfinansierede myndighedssamarbejde MYNSAM 2.0.** Med en målsætning om 80 pct. grønne indsatser vil ordningen styrke fokus på den grønne omstilling og danske styrkepositioner
- **Etablere et nyt Danida-program "Green Business Partnership"** mhp. at fremme en grøn, klimavenlig og bæredygtig omstilling i udviklingslandene ved at mobilisere en stærkere inddragelse af erhvervslivet i partnerskab med NGO'er, vidensinstitutioner og lokale aktører
- **I dialog med IFU sikre en kickstart på SMV Faciliteten**, der har til formål at fremme danske SMV'ers engagement i udviklingslande ved at supplere virksomhedens egen investering i kommercielt bæredygtige projekter
- **Gennemføre SDG-fremstød og etablere en ny SDG Business Accelerator for SMV'er i 2022-23**, som styrker SMV'ernes adgang til eksport med bæredygtighed som æmme
- **Samle strategiske indsatser til understøttelse af virksomhedsansvar og bæredygtige værdikæder.** Flere initiativer bliver lanceret til fremme af bæredygtige og ansvarlige globale værdikæder og virksomhedsansvar, jf. boks 3. Endvidere vil Udenrigsministeriet via udviklingsbistanden indgå nye partnerskaber med danske og internationale aktører engageret i bæredygtig handel og globale værdikæder, herunder med fokus på afsøvnngstunge værdikæder og dekarbonisering
- **Udsende investeringsrådgivere på udvalgte markeder** Der udsendes nye investeringsrådgivere til Indien, Indonesien og Sydafrika med bl.a. det formål at opdyrke investeringsmuligheder med relevans for danske virksomheder
- **Øge virksomhedernes finansieringsmuligheder** gennem feks. den nyetablerede EKF Green Accelerator facilitet på 85 mio. kr. Derudover kan danske ambassader gennem den ligeledes nyetablerede EKF Green Advisory Pool på 30 mio. kr. søge midler til tekniske eksperter med indsigt i bl.a. forsyning til gavn for grøn, dansk eksport
- **Sikre lokal tilstedeværelse af finansielle EKF eksperter mhp. finansiering til køb af dansk grøn teknologi.** Med ny tilstedeværelse på repræsentationerne i New York og Singapore vil EKF bidrage til mere dansk eksport til markeder i regionerne
- **Bidrage til grøn omstilling gennem Danmarks grønne fremtidsfond** herunder udvikling og udbredelse af teknologier, omlægning af energisystemer og fremme global eksport af grøn teknologi, særligt inden for vind
- **Oprette en pilotordning for statslige udviklingsgarantier som supplement til Danmarks udviklingssamarbejde** inden for en samlet æmme på 2,0 mia. kr. i perioden 2022-2025 med fokus på mobilisering af privat finansiering til bæredygtig udvikling, herunder klimainsatser. Pilotordningen udmøntes i tæt samarbejde med den svenske udviklingsorganisation Sida og vil være afbunden uden eksportfokus. Danske virksomheder kan indirekte få gavn af ordningen, når virksomheder i udviklingslandene sikres bedre adgang til finansiering

Boks 3

Indsatser for bæredygtige, globale værdikæder

Inden for rammen af det multilaterale handelssystem og EU's handelsaftaler deltager danske virksomheder i globale værdikæder. Det bidrager til vores internationale konkurrencedygtighed og dermed til arbejdspladser og velfærd herhjemme. Men vi skal undgå et æs mod bunden, hvor prisen for økonomisk gevinst er dårlige arbejdstagervilkår, miljøstandarder og høje CO₂-udledninger på globalt plan. Regeringen styrker derfor arbejdet med robuste, grønne og ansvarlige værdikæder.

Handelspolitiske indsatser:

1. Aktiv indsats i EU for en åben, fair og bæredygtig handelspolitik, der giver gode vilkår for danske virksomheder og bidrager til grøn omstilling og ansvarlige forretningsmodeller med respekt for menneske- og arbejdstagerrettigheder.
2. Gennem handelspolitikken arbejdes der for, at EU styrker sin modstandsdygtighed og diversificerer sine værdi- og forsyningskæder for at opnå bedre forsyningsikkerhed.

Øget rådgivning og analyse:

3. Vejledningsindsats via virksomhedsguiden.dk og de tværkommunale erhvervshuse for at hjælpe danske virksomheder i gang med due diligence-processer der identificerer risici for krænkelser lokalt og globalt i værdikæden.
4. Udsendelse af værdikæderådgivere til tre større markeder uden for EU samt et globalt ankerpunkt i Udenrigsministeriet i København.
5. Kompetenceudvikling af Udenrigsministeriets handelsrådgivere inden for værdikæder og bæredygtighed.
6. Nyt virksomhedsrettet rådgivningsforløb med fokus på at styrke SMV'ers globale værdikæder
7. Styrket toldteknisk analyse og rådgivning, også i forhold til virksomhedernes globale værdikæder.
8. Øget analysekapacitet i Udenrigsministeriet og samarbejder med eksterne skal bidrage til at kortlægge og øge forståelsen for danske virksomheders deltagelse i globale værdikæder.

Partnerskabsinitiativer:

9. Fortsættelse af Partnerskab med UN Global Compact med fokus på at styrke virksomheders fastlæggelse og afrapportering af CO₂-udledninger i deres værdikæder i udlandet.
10. Etablering af center for bæredygtige værdikæder sammen med Dansk Initiativ for Etisk Handel.
11. Fortsættelse af partnerskab med IDH (The Sustainable Trade Initiative) med fokus på virksomhedernes samfundsansvar i omstillingen af deres værdikæder.
12. CO₂ reduktioner og biodiversitet i globale værdikæder med særligt fokus på traditionelt set afskovningstunge landbrugsråvarer.

Initiativerne skal komplementere og indgå i sammenhæng med Udenrigsministeriets og andre organisationers eksisterende indsatser til fremme af mere bæredygtige og ansvarlige globale værdikæder.

Case 2

**Eksempel
fra Kenya****Samarbejde mellem ambassaden i Nairobi og Dansk Industri i Østafrika**

Ambassaden i Nairobi og Dansk Industri (DI) afsøger mulighederne for øget samarbejde inden for bæredygtige værdikæder. Dette er et indsatsområde, hvor ambassadens og DI's prioriteter og aktiviteter i Kenya matcher særligt inden for relevant netværk, videndeling og opkvalificering af kompetencer. Ambassaden vil fremadrettet have fokus på både eksport og sourcing, hvor DI ser på virksomhedernes udfordringer ift. at styrke lokale værdikæder i Kenya. Det giver mulighed for at fokusere på forretningsudvikling for danske virksomheder og involverer både netværk og tekniske kompetencer for at skabe de bedste mulige resultater

Sammenhængende sektorindsatser skaber bæredygtig genstart og fremtidens danske eksport

Sektorindsatserne i centrum

Covid-19 har accelereret fokus på at skabe en bæredygtig genstart, hvor flere kriser skal adresseres på samme tid, hvis der skal skabes en verden i balance med positive fremtidsudsigter, sundhed og tryghed for alle. Som land står vi i den gunstige situation, at vi med danske styrkepositioner inden for bl.a. vand, miljø og cirkulær økonomi, energi, bæredygtige fødevarer og agritech, sundhed og life science, tech og digitalisering samt den forsvarsindustrielle og den maritime sektor i høj grad kan bidrage til at løse de globale udfordringer. I disse sektorer står dansk erhvervsliv stærkt; vi har stærke forskningsinstitutioner og løsninger i verdensklasse.

Regeringen ønsker at sikre, at de stærke danske kompetencer og løsninger bliver bragt i spil for at løse de globale udfordringer nu og i fremtiden. Regeringen vil derfor understøtte dansk erhvervsliv gennem en styrket sektorfaglig rådgivning ude på eksportmarkerne. Det skaber værdi for de danske virksomheder, og det bidrager til at løse de konkrete udfordringer, som landene står overfor, når danske løsninger bliver præsenteret og bragt i anvendelse. Regeringen vil bidrage med kompetencer fra flere sektorministerier i Danmark og på markederne for at flytte en strategisk vigtig agenda fremad og skabe synergi mellem offentlige og private indsatser sammen med erhvervsorganisationer, fagbevægelsen og andre relevante aktører.

Danmark har strategiske partnerskaber med Indien, Sydkorea, Indonesien, Kina, Japan og Mexico samt særlige strategiske eksportindsatser i forhold til EU's genopretningsmidler og USA's grønne omstilling. Her styrkes den samlede markedsbearbejdning ved at kombinere en massiv sektorindsats i flere sektorer på én gang, understøttet af bl.a. erhvervsfremstød

samt ind- og udgående besøg. Regeringen planlægger fremadrettet strategiske tiltag, hvor styrkepositioner i en række sektorer sættes i spil samtidig over for et givent land eller region for at skabe den største effekt.

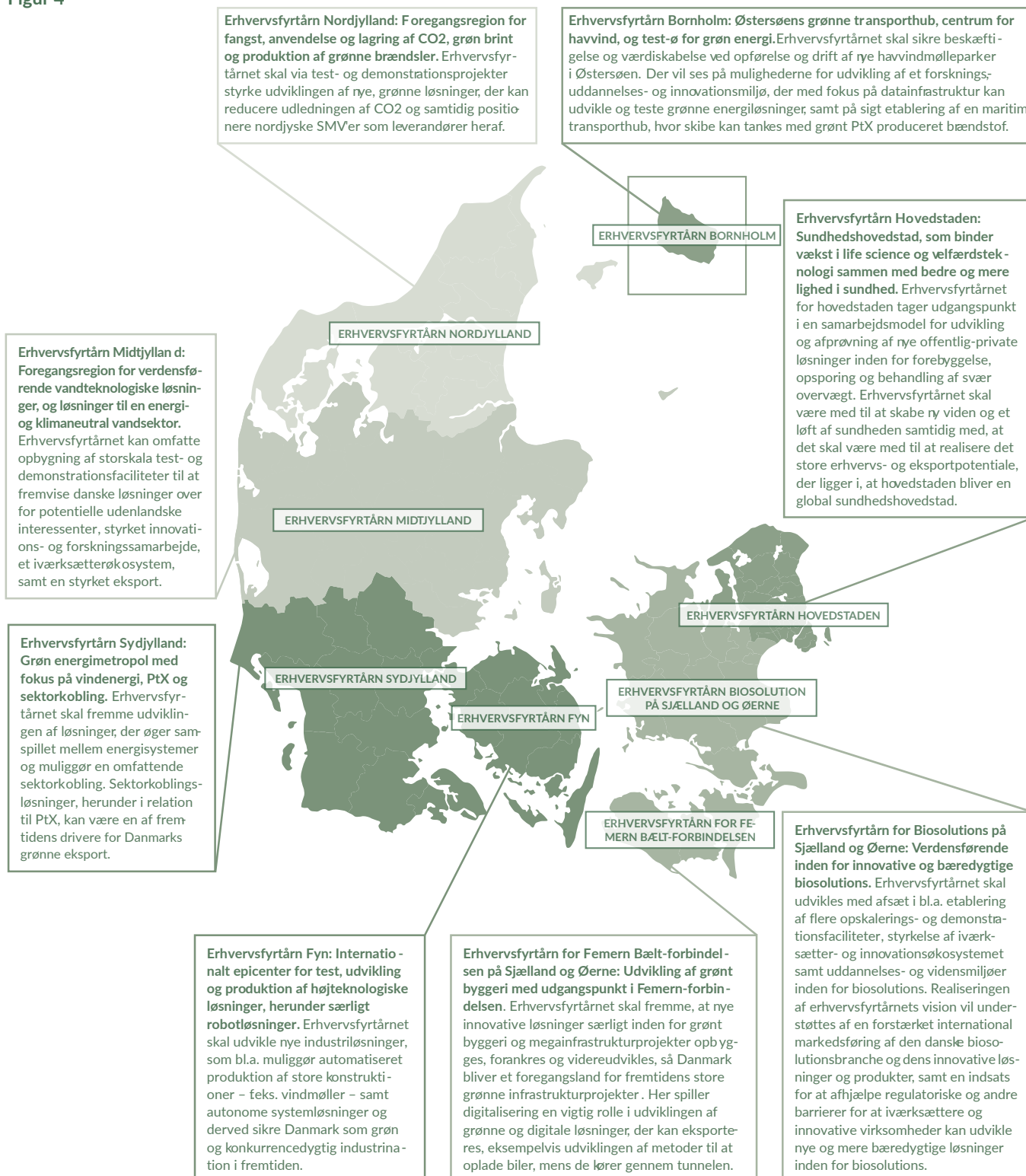
Nedenfor præsenteres sektorhandlingskataloger for otte af Danmarks kommercielle styrkepositioner.

Ved siden af indsatsen for at fremme eksisterende danske løsninger skal der hele tiden arbejdes for at innovative og bæredygtige løsninger på globale udfordringer fortsat skabes i Danmark og omsættes til fremtidens styrkepositioner. Regeringen vil i alle sektorer fortsætte arbejdet med at fremme danske interesser i relation til international forskning og innovation ved at understøtte danske aktørers deltagelse i projekter og relevante partnerskaber under Horizon Europe, EUREKA samt andre internationale samarbejder. Indsatserne skal samtænkes med den styrkede partnerskabstilgang i sektorerne i Danmark og bidrage til udvikling af fremtidens løsninger og give danske virksomheder mulighed for at indgå i projekter og strategiske samarbejder i og uden for Europa. Opbygningen af fremtidens styrkepositioner vil endvidere blive understøttet gennem indsatser for at tiltrække udenlandske investeringer.

Regeringen lægger samtidig op til at investere i etablering og udvikling af otte lokale erhvervsfyrtårne, hvor regionale vækstteams har peget på særlige erhvervsstyrker og potentialer. Regeringen vil indgå partnerskaber med aktørerne bag de otte erhvervsfyrtårne mhp. at udvikle fremtidens styrkepositioner, skabe vækst og arbejdspladser i Danmark og bidrage til global bæredygtig omstilling. Se figur 4.

Figur 4

Vand, miljø og cirkulær økonomi

De globale markeder efterspørger i stigende grad bæredygtige løsninger, som kan bidrage til at afhjælpe vandmangel, håndtere store mængder nedbør og beskytte miljøet. Danmark er blandt verdens førende lande til at levere intelligente og bæredygtige løsninger og har flere førende teknologiproducenter, rådgivere og offentlige forsyningsselskaber, som udgør et stærkt fundament for at øge eksporten. Samtidig skaber en globalt stigende befolkningstilvækst og en større middelklasse et behov for effektiv ressourceudnyttelse, hvilket kan skabe store muligheder for danske virksomheder.

Vand- og miljøsektorerne er præget af regulering, hvor eksporten i høj grad afhænger af lokale rammevilkår, offentlige myndigheder og selskaber. Økonomisk diplomati er derfor en vigtig døråbner for at præsentere danske løsninger hos lokale myndigheder, markedsføre den danske vand- og miljøhistorie og påvirke lokale rammevilkår mhp. at fremme den grønne omstilling og grøn dansk eksport.

Indsatsen inden for vand- og miljøområdet koordineres allerede i dag i tæt partnerskab mellem regeringen og erhvervslivet, hvor bl.a. State of Green som offentlig-privat partnerskab i flere år har bidraget til at promovere de grønne sektorer. Yderligere koordinering og samarbejde mellem offentlige og private aktører kan bidrage til at øge effekten af virksomhedernes internationalisering endnu mere. Erhvervslivet har gennem bl.a. Klimapartnerskabet for vand, affald og cirkulær økonomi og regeringens Genstartsteam for Produktionsvirksomheder løbende præsenteret en række anbefalinger for, hvordan økonomisk diplomati på

området kan styrkes for at sikre fortsat vækst i eksporten.

Klimapartnerskabet for affald, vand og cirkulær økonomi satte i marts 2020 som vision, at Danmark i 2030 skal være verdens førende cirkulære økonomi, hvor næsten alt affald genanvendes, og hvor vandsektoren er klima- og energineutral. Regeringen har fulgt op med Håndlingsplanen for cirkulær økonomi og en række initiativer, bl.a. på affaldsområdet. Regeringen støtter EU-kommissionens ambition om at introducere cirkulær økonomi. Det giver muligheder på det indre marked for danske virksomheder, der har fokus på ressourceproduktivitet, affaldsforebyggelse, genanvendelse af materialer i produktionen, lang holdbarhed og mulighed for reparation.

Regeringen har med udgangspunkt i branchens vision lanceret en ambitiøs Eksportstrategi for vand med et klart mål om, at eksporten af vand teknologi og -løsninger skal fordobles frem mod 2030. Derudover er Vandvisionen og Luftvisionen eksisterende offentlig-private partnerskaber, som ud over fokus på at øge eksporten også varetager dialog om skærpelse af EU reguleringer samt forskning og udvikling i Danmark.

De danske forsknings- og innovationsmiljøer er vigtige, når fremtidens teknologi og løsninger skal udvikles. Regeringen vil derfor understøtte dansk deltagelse i nye strategiske forsknings- og innovationspartnerskaber under Horizon Europe og Zero Pollution Action Plan, hvor EU støtter med 3-4,5 mia. kr. Ambitionen er, at midlerne skal gavne den samlede danske vandsektor og den grønne omstilling.

Handlingskatalog

Vand, miljø og cirkulær økonomi

- 🍃 **Regeringen har i 2021-23 etableret en eksportordning for vand med nye kommercielle myndighedssamarbejder og ansat 13 sektorrådgivere på tværs af USA, Tyskland, Polen, Italien, Spanien og Indien samt styrket både Miljøstyrelsens og Udenrigsministeriets kapacitet på vand.** Eksportordningens formål er bl.a. at gennemføre vandeksportstrategien, markedsføre den danske vandhistorie, påvirke lokale rammevilkår og åbne døre for dansk erhvervsliv.
- 🍃 **Regeringen har etableret et eksportdialogforum med vandeksportsstrategiens partnere** for at sikre fælles retning og tæt koordinering i offentlig-privat samarbejde. Dialogforummet skal bl.a. styrke arbejdet med strategiske vandalliancer mellem store og små virksomheder, danske myndigheder og specialister fra forsyninger, universiteter og organisationer.
- 🍃 **Regeringen vil som en del af eksportordningen etablere et regionalt Centre of Excellence med vandrådgivere på tværs af de danske repræsentationer i Tyskland, Polen, Italien, Spanien og Portugal,** som skal positionere danske virksomheders løsninger over for lokale beslutningstagere.
- 🍃 **Regeringen vil øge kendskabet til virksomhedernes finansieringsmuligheder** til bl.a. feasibility-studier gennem f.eks. den nyetablerede EKF's Green Accelerator facilitet på 85 mio. kr. og EKF Green Advisory Pool på 30. mio. kr.
- 🍃 **Regeringen vil opprioritere finansiering af indkommende delegationer fra offentlige beslutningstagere på vand- og miljøområdet gennem fremstødsbevillingen.** Indkommende delegationsbesøg fra myndigheder og forsyninger er vigtige ift. markedsføringen af danske styrkepositioner og virksomheder.
- 🍃 **Regeringen vil finansiere inddragelse af vandeksperter fra forsyninger, universiteter og organisationer i eksportfremmeaktiviteter .** Specialister fra f.eks. de danske forsyninger er dygtige til at etablere uformelle videndelpartnerskaber med lokale forsyninger på eksportmarkederne, som indirekte skaber salg af danske løsninger.
- 🍃 **Regeringen vil støtte udviklingen af et midtjysk erhvervsfyrtårn, der skal gøre Midtjylland til global foregangsregion på vandteknologi** bl.a. ved at indgå i et partnerskab med aktørerne i konsortiet og bidrage til etableringen af erhvervsfyrtårnet.
- 🍃 **Regeringen har oprettet nye stillinger i Miljøstyrelsen mhp. opprioritering og understøttelse af eksportpotentialet for cirkulær økonomi og affald.** Miljøstyrelsen vil opprioritere sin indsats til afdækning af danske styrkepositioner, som især kan kommercialiseres på nærmarkederne.
- 🍃 **Regeringen vil øge mængden af kommercielle muligheder, der følger af myndighedssamarbejde i udviklingslande.** Myndighedssamarbejde styrker landets rammevilkår og er en mulighed for at markedsføre danske styrkepositioner. Baseret på best practices og tæt dialog med danske leverandører vil regeringen øge de kommercielle muligheder, der følger af samarbejdet.

Case 3

Eksempler fra Indien og Tyskland

Verdensomspændende eksportfremme af dansk vandteknologi

Den danske vandsektor har historisk set udviklet sig i et tæt samspil mellem myndigheder, virksomheder og forskningsinstitutioner, hvilket har været med til at gøre Danmark til en international frontløber, når det kommer til at nedbringe vandtab og øge energieffektiviteten i sektoren. Optimering og effektivitet er derfor løsninger, som danske virksomheder kan tilbyde lande rundt omkring i verden, lige fra Indien til Tyskland.

Fælles vandsatsning i Indien på tværs af myndighedssamarbejde, eksportfremme og innovation. Danmark og Indien indgik i september 2020 et grønt strategisk partnerskab. Aftalen indeholdt bl.a. et nyt myndighedssamarbejde inden for bæredygtig vandforsyning med det indiske vandministerium. Da partnerskabet skulle omsættes til en konkret arbejdsplan på vandområdet med det indiske vandministerium, gik Miljøstyrelsen, Aarhus kommune, The Trade Council og Innovation Centre Denmark sammen om opgaven. De udviklede en fælles arbejdsplan, som inddrog The Trade Councils dansk-indiske vandteknologialliance, Dansk Industri og Danish Water Forum og udviklede understøttende aktiviteter på forskning og innovation samt tidligere erfaringer i Indien.

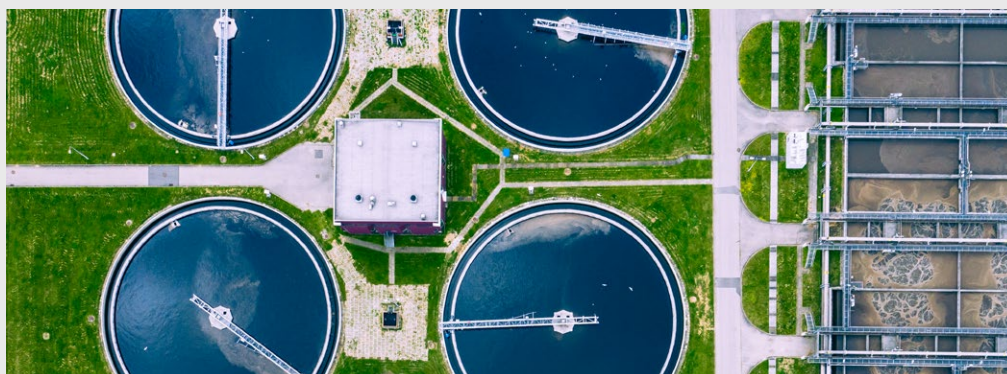
Danske løsninger inden for regulering, teknologi og viden kan på denne måde bringes i spil med en fælles indsats på tværs af aktører og dermed bidrage til grøn omstilling i Indien med et tydeligt dansk aftryk. Indsatsen oprustes yderligere ved den nylige udsendelse af en ny investeringsrådgiver til ambassaden i New Delhi mhp. at tiltrække grønne investeringer til bl.a. vandområdet.

Energistudier sætter dansk vandteknologi i spil i Tyskland

I Tyskland er efterspørgslen efter dansk vandteknologi også tydelig. Danske løsninger kan være med til at øge energieffektiviteten i vandsektoren og energistudier har bidraget med at klarlægge, hvordan dansk vandteknologi kan spille en væsentlig rolle i energioptimering i den tyske spildevandsindustri både i den kommunale og private sektor. Studierne belyser, hvordan bæredygtige danske løsninger kan bringes i spil og dermed bidrage til den grønne omstilling i Tyskland.

I samarbejde med The Trade Council i Tyskland har automationsvirksomheden Au2mate modtaget støtte fra EKF til at gennemføre et energistudie på lakseslagteieriet Vega Salmon i Nordtyskland. Studiet har givet bedre indsigt i rensning af vand i den private sektor og har tydeliggjort, hvordan danske vandkompetencer her kan sættes i spil. Studiet har i alt udløst ni optimeringsmuligheder, som alle går på enten el-, gas- eller vandbesparelser i produktionen, f.eks. genbrug af varme til varmtvandsforbrug fra køleanlæg via nystalleret varmepumpe og udnyttelse af transportis til afkøling. Optimeringsmulighederne forventes samlet at kunne give Vega Salmon en energibesparelse på 30 pct. med en tilbagebetalingstid på 2,5 år

Også kommunalt er der sat gang i energistudier. Den danske vandvirksomhed AL-2 Teknik har sammen med Trade Council og med støtte fra EKF påbegyndt fire energistudier af kommunale rensningsanlæg mhp. at afdække muligheder for energioptimering. Det første energistudie er gennemført på TBZ Flensburg Klärwerk, og den endelige rapport afventes. De resterende tre studier bliver gennemført henover de næste 9-12 måneder

Case 4

**Eksempel
fra Danmark****Grønne investeringer til Danmark: Dansk økosystem som Power-to-X darling**

Den unge, innovative og stærkt vækstende franske virksomhed Lhyfe har ved Invest in Denmark's hjælp etableret sig i Danmark. De har bl.a. indgået en aftale med Green Hydrogen Systems, således at disse to virksomheder går i markedet sammen på flere projekter. Derudover bliver Lhyfe en del af Green Labs Skive, hvor de skal etablere grøn brintproduktion med 24 megawatt elektrolyse ved udgangen af 2022. Endelig indgår Lhyfe i GreenHyScale konsortiet, der har modtaget 30 mio. Euro fra EU til etablering af minimum 100 megawatt grøn hydrogen produktion i 2024 i samarbejde med flere danske partnere. Projektet ventes at levere 30 tons grøn brint om dagen.

Oprindeligt var Danmark ikke øverst på Lhyfes radar. Men efter regelmæssig dialog med Invest in Denmark besluttede Lhyfe at etablere sig i Danmark. Lhyfe fremhæver Danmarks store mængde grøn energi, nærheden til det tyske marked, der afsøger import af grøn brint til deres produktion, samt det danske cleantech økosystem med mange forskellige aktører, der er villige til at indgå konsortier, som årsager til at satse på Danmark. Danmarks ambitiøse energimål og ikke mindst udbygningen af vind betyder et større udbytte af grøn strøm end det, der kan anvendes i landet. Derfor er der en stor mulighed for at udnytte overskydende grøn energi, når prisen er rigtig, for så at konvertere det til grøn brint, som kan afsættes til industrien.

Invest in Denmark har således haft indledende dialog med Lhyfe om det danske PtX økosystem og udformningen af Danmarks energisystem, herunder regler, tariffer og lignende, samt sikret møder med relevante instanser såsom Energinet og Brintbranchen og med relevante markeds- og juridiske aktører, samt bistået Lhyfe med at finde relevante kandidater til ansættelse i den danske enhed.

Energi

Danmark har i mange år været i front, når det kommer til produktion af vedvarende energi og er med det ambitiøse 70 pct. reduktionsmål i 2030 et foregangsland inden for grøn omstilling. Danske virksomheders innovative energiløsninger inden for bl.a. vind, fjernvarme og energieffektivitet har bidraget til den grønne omstilling både nationalt og internationalt. De erfaringer, vi har gjort os i Danmark, tjener som inspiration og bidrag til den internationale grønne omstilling og sikrer danske virksomheder en solid platform på eksportmarkederne. Vi skal fortsat sikre, at dansk innovation og danske løsninger er med helt fremme, når de globale markeder investerer i grønne energiformer og grøn omstilling.

Danske virksomheders mulighed for at bidrage til den internationale grønne omstilling og skabe bæredygtige arbejdspladser i Danmark og globalt, understøttes bl.a. af de bilaterale myndighedssamarbejder på energiområdet samt flere nye grønne eksportinitiativer, som er blevet iværksat for at fastholde og udbygge den grønne danske eksport, skabe fremtidens energistyrkepositioner og tiltrække udenlandske investeringer.

Med genopretningen efter Covid-19 krisen har den globale grønne omstilling taget fart og oplever nu et hidtil uset momentum. Lande verden over investerer massivt i omstilling af energimix samt teknologier, der kan bidrage til energioptimering og -effektivisering. Det betyder store eksportmuligheder for danske leverandører af energiteknologi og for danske virksomheder i relaterede sektorer f.eks. Power-to-X (PtX) og den maritime sektor. Samtidig øges behovet for udvikling af nye grønne teknologier, der kan bidrage til opfyldelse af de ambitiøse

reduktionsmål på tværs af markeder. Potentialet for eksport, innovation og tiltrækning af udenlandske investeringer i nye danske teknologier øger desuden behovet for flere fælles indsatser på tværs af offentlige og private aktører. Senest har regeringen med PtX strategien sat fokus på at understøtte danske virksomheders eksport af brint og PtX-teknologi og tiltrækning af udenlandske investeringer i danske PtX-projekter.

De seneste års tætte samarbejder i bl.a. klimapartnerskaber og genstartsteams og med udformningen af handlingsplanerne for EU Genopretning og Styrket Eksport til USA har vist potentialet for samt værdien af at løfte på tværs af aktører og her står den danske energisektors aktører stærkt, når det kommer til at løfte endnu flere markedsrettede indsatser i tæt partnerskab. Det er regeringens ambition at styrke partnerskabet blandt sektorens aktører yderligere samt øge mængden af fælles indsatser som kan sikre, at endnu flere danske virksomheder kommer ud og bidrager til den globale grønne omstilling.

Regeringen har med eksport- og stimulpakkerne igangsat en lang række indsatser for at styrke eksporten af grønne energiløsninger samt fastholde og udvikle danske styrkepositioner. De mange nye indsatser nødvendiggør en tæt dialog og koordineret samarbejde blandt centrale aktører, for at virksomhederne oplever en maksimal effekt i form af øget dansk eksport af energiteknologi, styrket tiltrækning af udenlandske energiinvesteringer og fortsat udvikling af fremtidens danske styrkepositioner.

Handlingskatalog

Energi

- Regeringen har i 2021-23 styrket den globale energiindsats samt myndighedssamarbejdet på energi på eksportmarkederne med i alt 15 sektorrådgivere på tværs af repræsentationer i Europa, USA og Asien samt styrket både Energistyrelsens og Udenrigsministeriets kapacitet på energi. Styrkelsen skal bidrage til udmøntning af handlingsplanerne for hhv. EU Genopretning og Styrket Eksport til USA samt flere længerevarende og sammenhængende strategiske eksportforløb for energivirksomheder og virksomheder i relaterede sektorer.
- Regeringen vil etablere et partnerskabs- og koordinationsforum med mål om at styrke samarbejdet mellem sektorministerier, organisationer og virksomheder på energi med fokus på de kommercielle muligheder. Målet er fortsat koordination med innovations-økosystemer, organisationer og virksomheder mhp. udvælgelse af samarbejdslande og indsatsområder baseret på eksportpotentiale.
- Regeringen vil udarbejde en ny eksportstrategi for energiområdet mhp. lancering i 2023. Målet er fælles ramme og retning for den fremtidige indsats for øget eksport af energiteknologi.
- Regeringen vil bidrage til udviklingen af tre lokale erhvervsfyrtårne inden for energiområdet. Det drejer sig om et bornholmsk erhvervsfyrtårn for kommerciel udnyttelse af grøn energi, et sydjysk erhvervsfyrtårn inden for grøn energi og sektorkøbling samt et nordjysk erhvervsfyrtårn for CO2-fangst, -anvendelse og -lagring.
- Regeringen har etableret en tværgående koordinatorfunktion i Asien (Singapore) med fokus på identifikation af best practice og udbredelse af kommercielle muligheder afledt af myndighedssamarbejdet samt en strategisk og regionalt sammenhængende eksportfremmeindsats.
- Regeringen har afsat midler til, at State of Green markedsfører de danske erfaringer med det offentlig-private samarbejde i Klimapartnerskaberne for derved at fremme global bæredygtig omstilling og dansk eksport.
- Regeringen vil fortsat fremme danske virksomheders deltagelse i udviklingen af innovative løsninger under internationale tilskuds- og investeringsprogrammer inden for forskning og innovation samt pilot- og demonstrationsfaserne af teknologiudvikling. Det gælder f.eks. Horizon Europe og Mission Innovation.
- Regeringen vil udarbejde acceleratorforløb målrettet virksomhedernes udvikling og salg af innovative løsninger til udvalgte strategiske forskningssamarbejdslande som USA, Indien og Sydkorea. Målet er at få flere innovative danske energivirksomheder ud på eksportmarkederne.
- Regeringen vil styrke indsatsen for og øge antallet af bæredygtige energiinvesteringer. Den nationale investeringsfremmeindsats vil i stigende grad prioritere at tiltrække investeringer, der bidrager til at udvikle og fremme løsninger i Danmark, som kan styrke den grønne omstilling nationalt samt globalt.
- Regeringen vil fremme eksisterende styrkepositioner inden for energi- og miljøoptimering og energilagring under EU's forsvarsfond.
- Regeringen vil med få særlige undtagelser stoppe offentlig dansk finansiering og eksportfremmeydelser til fossile brændsler i energisektoren i udlandet.

Bæredygtige fødevarer og agritech

Produkter og teknologier inden for landbrug, fødevarer og fiskeri har gennem årtier tegnet sig for en betydelig del af dansk eksport, og den danske fødevareeksport yder fortsat et væsentligt bidrag til dansk økonomi og skaber et væsentligt antal danske arbejdspladser. Det er regeringens ambition, at det også skal være sådan i fremtiden. Sektoren står over for betydelige forandringer på det globale marked, og den danske fødevareklynge bidrager til at løse flere af de udfordringer, som verden står over for.

De internationale rammevilkår er under pres. Både nye og traditionelle handelsbarrierer udfordrer eksporten fra den danske landbrugs- og fødevareklynge. Verdensmarkedets større fokus på selvforsyning og fysisk tilstedeværelse på markederne udfordrer danske virksomheder. Den grønne omstilling stiller krav til udvikling af nye bæredygtige produkter, økologisk omstilling, nye grønne teknologier og løsninger, knowhow og bæredygtige værdikæder. Hertil kommer, at Covid-19 og Brexit har forårsaget markeds- og fødevaremæssig usikkerhed, hvilket kræver nytænkning på tværs af fødevareklyngen i både national og global kontekst.

Regeringen vil fremme nye styrkepositioner gennem grøn omstilling af den måde, vi producerer og forbruger fødevarer på, samtidig med at de nuværende styrkepositioner fortsat understøttes. Med "Aftalen om grøn omstilling af dansk landbrug" forventes den grønne omstilling accelereret. Dette skal afspejles i de teknologier og varer, vi fremmer på eksportmarkederne. Der skal tages særligt hensyn til klima, fødevarerikkerhed, opfyldelse af verdens fødevarerbehov, sundhed, genopretning efter Covid-19-pandemien samt fødevareklyngens bidrag til sikring af

arbejdstagerrettigheder og grønne råvareleverancer gennem et øget fokus på ny grøn teknologi, økologi samt bæredygtige værdikæder.

Der er en høj grad af innovation i fødevaresektoren, som giver et godt afsæt for yderligere dansk eksport og internationalisering. Den fortsatte grønne og bæredygtige forsknings- og innovationsindsats inden for fødevareklyngen og på tværs af sektorer vil bidrage til en stadigt grønnere eksport. Det ønsker regeringen at understøtte ved at sikre gode rammer for innovation i fødevarebranchen, så danske iværksættere og innovative virksomheder kan udvikle nye løsninger til mere miljøvenlig og klimaresistent dyrkning og fremstilling af fødevarer.

Regeringen vil arbejde aktivt for øget samarbejde og samtænkning på tværs af sektorer og offentlige og private aktører for at fremme synergi og løfte fødevareklyngens internationalisering til et nyt og højere niveau. Derfor opprioriterer regeringen fremadrettet indsatsen for eksport til højværdimarkeder, herunder bl.a. i form af handlingsplaner for eksporten til Europa og USA. Samtidig arbejdes der for at de eksportfremmende myndighedssamarbejder styrkes, og at de udviklingspolitiske myndighedssamarbejder fortsat bidrager til regeringens målsætninger om bl.a. bæredygtig og sundhedsmæssigt forsvarlig produktion af landbrugsvarer i udviklingslandene, fremme af agro-økologiske produktionsmetoder, forebyggelse af fødevaretab og madspild samt styrkelse af de grønne værdikæder.

Handlingskatalog

**Bæredygtig
fødevarer og
agritech**

- Regeringen har etableret en ny eksportordning for 2021-23 for bæredygtige fødevarer og agritech og ansat ni sektorrådgivere på repræsentationer i Europa, USA, Asien og Mellemøsten til understøttelse af indsatser under handlingsplanerne for hhv. Fødevareklyngens Fremtidige Eksport, EU Genopretning og Styrket Eksport til USA samt styrket kapaciteten på området i både Fødevareministeriet og Udenrigsministeriet.
- Regeringen har styrket eksportindsatsen i Fødevarestyrelsen med ni medarbejdere for at forbedre markedsadgangen for fødevarer, foder, genetik mv. på tredjelands-markeder.
- Regeringen har etableret et nyt partnerskab "Forum for Fødevareklyngens Eksport" (FFK) og nedsat en række specifikke task forces målrettet undersektorer med fokus på nye bæredygtige eksportmuligheder inden for traditionelle kernesektorer og nye innovative løsninger.
- Regeringen vil med udgangspunkt i FFK udarbejde en handlingsplan for fødevareklyngens fremtidige eksport, bl.a. med fokus på eksport af bæredygtige fødevarer til højværdi-markeder og opdyrkning af nye markeder for økologi, fiskeri, grøn teknologi, plantebaserede produkter, biosolutions mv.
- Regeringen vil øge kendskabet til danske fødevarer og fødevarerløsninger gennem Food Nation med særlig fokus på digital markedsføring af danske styrkepositioner.
- Regeringen vil øge kendskabet til virksomhedernes finansieringsmuligheder til bl.a. demonstrationsprojekter og feasibility studier gennem f.eks. EKF's nyetablerede Green Accelerator facilitet på 85 mio. kr og Green Advisory Pool på 30 mio. kr
- Regeringen vil fremme øget kommerciel værdi af de udviklingspolitiske myndigheds-samarbejder under MYNSAM2.0, der omhandler bæredygtighedsinitiativer inden for fødevareklyngen.
- Regeringen vil bidrage til udviklingen af et erhvervsfyrtårn inden for biosolutions på Sjælland og øerne.
- Regeringen vil identificere indsatser, der kan skabe et bedre grundlag for videndeling om fødevareklyngens muligheder i forhold til FN's Grønne Klimafond og Den Globale Miljøfond.
- Regeringen har etableret offentlig-private partnerskaber med Dansk Institut for Etisk Handel og Global Compact mhp. understøttelse af fødevareklyngens arbejde med bæredygtige værdikæder, bl.a. gennem implementering af handlingsplan mod afskøvning og oprettelse af offentlig-privat partnerskab om bæredygtige værdikæder, som skal understøtte grøn omstilling af både import og eksport.
- Regeringen har, med regeringens samarbejdsprojekt om biosolutions, skabt et fælles samlingspunkt for dialog blandt offentlige og private aktører om, hvordan sektorens potentiale kan bidrage til den grønne omstilling og øget eksport.

Case 5

Eksempel fra Singapore

Samarbejde i Singapore på Vertical Farming

I dag importerer Singapore mere end 90 pct. af dets fødevarer. Derfor har regeringen i Singapore fokus på at opnå en større selvforsyningsgrad med lokale fødevarer. Med '30 by 30' visionen har Singapore sat et mål om inden 2030 at blive 30 pct. selvforsynende på fødevarer. Singapore er dog udfordret på den begrænsede plads. For at løse dette problem har de singaporeanske myndigheder rettet blikket mod Vertical Farming for at udnytte den sparsomme plads bedst muligt.

På ambassaden i Singapore samarbejder The Trade Council med ErhvervsFyn for at udvikle markedsmulighederne for danske virksomheder. Grundige markedsundersøgelser har udgjort baggrunden for udarbejdelsen af anbefalinger til danske virksomheder om, hvordan de kan gribe potentialerne og mulighederne i Singapores '30 by 30' vision.

Projektet har tydeliggjort Singapores konkrete udfordringer med Vertical Farming, samt hvilke eksportmuligheder der ligger for danske virksomheder. Det handler specielt om at opgradere, forbedre og bygge nye anlæg, der kan maksimere udbytte, ressourceforbrug og dermed producere mere for mindre. Særligt er adgang til kvalitetsvand og areal til farmene en udfordring. Derudover har undersøgelsen afdækket, hvilke kriterier købere og myndigheder bedømmer løsninger på. Her er særligt øget produktivitet, besparelser på energi- og vandforbrug samt løntimer ved automatisering af manuelt arbejde vigtige kriterier for de lokale myndigheder.

Case 6

**Eksempel
fra Sydkorea****Smart-Hospitals i Sydkorea**

Der bliver investeret massivt i modernisering af det sydkoreanske sundhedssystem. Den store sydkoreanske reformpakke, New Deal, betyder investeringer for mere end 100 mia. USD i samfundet i perioden 2021-2025 – herunder bliver der afsat 179 mio. USD til en teknologisk modernisering af 18 hospitaler. Sydkorea er i dag verdens 10. største økonomi og er i rivende økonomisk udvikling, men oplever udfordringer med deres aldrende befolkning og et stigende antal kronisk syge. Udfordringerne skaber et behov for effektivisering, hvilket har åbnet for et samarbejde om en lang række digitale og smarte sundhedsløsninger med Danmark.

Sundhed er et centralt samarbejdsområde mellem Danmark og Sydkorea med dansk eksport af sundhedsløsninger for mere end 1,3 mia. kr Healthcare DENMARK og Korean Health Industry Development Institute har, med udgangspunkt i erfaringen fra de danske supersygehuse, indgået en samarbejdsaftale (Memorandum of Understanding) om øget samarbejde på sundhed. Myn dighedssamarbejdet har resulteret i, at Danmark i Sydkorea er en af de primære internationale sparringspartnere på området.

Aftalen var tilvejebragt som led i en strategisk satsning finansieret af The Trade Councils Strategic Market Development Project midler. Ambassaden i Seoul har dermed kunnet besøge en række sydkoreanske hospitaler og indgå samarbejdsaftaler på området samt gennemføre en række teknologi- og markedsmodningsworkshops i samarbejde med flere aktører på områder, herunder Healthcare DENMARK, Dansk Industri og Health Tech Hub Copenhagen, samt danske virksomheder.

Smart-Hospital projektet i Sydkorea har til formål at oparbejde en gensidig handelsorienteret platform for smarte og tech-tunge sundhedsløsninger til hospitalsindustrien. Det forventes, at en række smart-hospital workshops vil blive tilgængelige for danske virksomheder i fremtiden. I tillæg hertil baner salgseminarer nu vejen for en permanent platform frem mod 2025 med det formål at præsentere danske health tech løsninger over for kommende smart-hospitaler.

Life science

Danmark har i mange år været førende inden for life science industrien, som i dag står for mere end 22 pct. af dansk vareeksport og udgør et stærkt bidrag til dansk økonomi og velfærd. Industrien er bygget op gennem årtier, hvor samspillet mellem sundhedsvæsenet, stærke forskningsinstitutioner, IP-myndigheder og industrien har ført til nye innovative løsninger på komplekse udfordringer. Vigtigheden af dette samspil er blevet udbygget under Covid-19-krisen, hvor sundhedsvæsenet og life science industrien har haft afgørende betydning for håndteringen af krisen.

Danmarks styrkeposition er kendetegnet af et stærkt, internationalt orienteret økosystem. Danmark har et stærkt hjemmemarked med gode rammevilkår og hurtig ibrugtagning af nye produkter. Samtidig er Danmark dygtig til at tiltrække internationale investeringer gennem et stærkt brand og en effektiv brug af Danmark som udstillingsvindue. Forskning og udvikling på sundhedsområdet er essentielt for, at vi har adgang til den højeste kvalitet i patientbehandling og samtidig kan bevare og udbygge vores kommercielle styrkeposition, hvor både den private og offentlige sektor bidrager med substantielle ressourcer. Samspillet mellem det offentlige og det private danner det unikke økosystem, som skaber muligheder for danske virksomheder og løsninger, til gavn for borgerne, folkesundheden og velfærden.

Med strategi for life science og aftalen om eksport- og stimulipakken fra maj 2021, som blev indgået mellem regeringen og en lang række af Folketingets partier, er en række rammebetingelser for life science industrien blevet forbedret for at bibeholde og udbygge den styrkeposition, som Danmark drager fordel af i dag. Danmark er globalt set et forgangsland for universel sundhedsdækning. Danmark har meget at bidrage med til indsatsen for styrket global sundhed, bl.a. bekæmpelse af anti biotikaresistens, kroniske sygdomme og fremme af effektive, digitaliserede og sammenhængende sundhedssystemer. Danmark er derfor en efterspurgt samarbejdspartner for en lang række lande, som ønsker at udvikle deres nationale sundhedssystemer. Covid-19-pandemien har sat udviklingen af robuste nationale sundhedssystemer øverst på

dagsordenen i en lang række lande, hvilket skaber yderligere efterspørgsel efter danske løsninger. Det samme gælder for områder som hjælpemidler og velfærdsteknologi.

Økonomisk diplomati spiller en vigtig rolle, når der skal skabes dialog og relationer mellem myndigheder og virksomheder ude i verden. Regeringen har styrket det internationale sundhedsdiplomati, som kan bidrage til både at øge den globale sundhedssikkerhed, at hjemtage viden og innovation til Danmark og at bringe danske life science og velfærdsteknologiske løsninger i spil for global sundhed. Med styrkelsen er sundhedsdiplomati gearret til at understøtte det store eksportpotentiale på op mod 373 mia. kr i 2030 med en potentiel vækst i erhvervets beskæftigelse på ca. 60 pct. Styrkelsen bidrager også til tiltrækning af udenlandske investeringer i dansk life science, som er steget fra 21 mia. kr. i 2013 til 34 mia. kr i 2019.

Et stærkt samarbejde på tværs af alle aktører er afgørende for at styrke innovation og eksport, udbrede den danske sundhedsfortælling og realisere det store internationaliseringspotentiale. Mange aktører bidrager til innovationsindsatsen, f.eks. universiteter, GTS-institutter, klynger, Danske Regioner, IP-myndigheder og andre nationale innovationsaktører, herunder de danske innovationscentre i udlandet. Regeringen vil fortsat sikre en tæt dialog mellem de centrale aktører og proaktivt samtænke indsatsen med myndigheder, hospitaler, organisationer og virksomheder. Derudover opprioriterer regeringen tidlige markedsmodningsindsatser samt den generelle eksportstøtte på markederne i stærke partnerskaber med erhvervs- og brancheorganisationer, danske SMV'er og store virksomheder.

Ressourceløftet og de medfølgende initiativer skal understøtte eksport- og investeringspotentialet på markederne og i Danmark og lømme hele økosystemet til gavn. Det gælder særligt SMV'erne, som har et stort eksportpotentiale. Initiativerne skal sikre, at Danmark udbygger sammenhængen mellem internationaliseringsindsatserne og udnytter det store globale potentiale.

Handlingskatalog

Life science

- Regeringen har styrket sundhedsdiplomati 2021-23 med otte sundhedsfaglige sektor-rådgivere på eksportsiden og to investeringsrådgivere på tværs af repræsentationer i Europa, USA og Asien, som skal fremme udbredelsen af danske life science- og velfærdsteknologiske løsninger samt sikre udmøntningen af de internationale prioriteter i life science strategien og i handlingsplanen for EU Genopretning, samt styrket kapaciteten i både Sundhedsministeriet og Udenrigsministeriet.
- Regeringen vil etablere et sektorforum inden for life science industrien, som skal bidrage til øget sammenhæng og samarbejde om konkrete indsatser på tværs af eksport; innovations- og investeringsfremme og sundhedsdiplomati.
- Regeringen vil fremme formidling af projekter finansieret af danske og europæiske tilskuds- og finansieringsinstrumenter inden for life science til Danmarks prioritetsmarkeder med fokus på eksporten. Målet er at skabe interesse for innovationsprojekter blandt udenlandske investorer.
- Regeringen vil via Udenrigsministeriet indstationere en internationaliseringsrådgiver i klyngen Danish Life Science Cluster, som skal understøtte klyngens internationaliseringspotentiale.
- Regeringen vil øge dansk SMV-eksport inden for life science industrien gennem SMV programmer mv.
- Regeringen vil styrke samarbejdet med universiteterne om investeringstiltrækning. Målet er at bringe dansk forskning og innovation på universiteterne i spil over for potentielle udenlandske samarbejdspartnere og investorer.
- Regeringen vil styrke samarbejdet med Healthcare DENMARK om fire-seks whitepapers samt konkrete markedsaktiviteter i forbindelse med udbredelsen af den fælles fortælling på sundhedsområdet, som er relevant for eksport- og investeringsdagsordenen. Målet er at skabe én samlet international grundfortælling om det danske sundheds- og velfærdsområde, inkl. forskningssamarbejder og offentlig-private samarbejder målrettet specifikke målgrupper og segmenter.
- Regeringen vil bidrage til udviklingen af et erhvervsfyrtårn i hovedstaden om offentlig-privat samarbejde inden for sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger.

Tech og digitalisering

Danmark er et af de mest digitaliserede samfund i verden. Denne position er opnået gennem en ambitiøs og fremtidsorienteret politik, offentlig-private samarbejder, store investeringer og risikovillighed samt tæt samarbejde i EU. Det er en styrkeposition, der understøtter forskningssamarbejder, udenlandske investeringer, økonomisk udvikling og skaber fundamentet for både danske og internationale virksomheder. Internationalt understøttes vores position af Danmarks unikke tech-diplomati. Kernen i Danmarks arbejde med tech og digitalisering er, at teknologi er til for de mennesker, der bruger den, og at teknologien skal understøtte vores samfundsmodel og demokratiske værdier. Digitalisering er ikke et mål i sig selv – men et middel til øget velfærd, vækst og lighed. Det sætter regeringen fokus på med sin hidbog ”Mod et bedre samfund med tech-giganter”.

Tech-udviklingen er global. Den er afhængig af talent og kapital fra hele verden, og her kan netop de danske løsninger skabe forandringer. Regeringen vil styrke eksport af danske løsninger, sikre flere udenlandske investeringer i Danmark og tiltrække udenlandske talenter, herunder ved at italesætte den danske tilgang til data og etik som en styrkeposition. Vi skal sikre, at det danske digitaliserede samfund udvikler sig i takt med resten af verden, samt at vi har adgang til viden om de nyeste teknologier og tendenser. Danmark skal arbejde tættere sammen med partnere i udlandet om udbredelse af tech-løsninger, der kan skabe positive samfundsforandringer. Herigennem skal Danmark også arbejde for øget dialog med tech-industrien for at sikre videreudviklingen af det digitale indre marked, demokratisk udvikling og brug af teknologi.

Tech og digitalisering er to begreber, som kan være svære at isolere i en eksportmæssig sammenhæng.

Forskellige teknologier er med til at digitalisere stort set alle sektorer, og digitalisering er en vigtig katalysator for virksomhedernes konkurrenceevne og for bæredygtig global omstilling. Danmarks teknologiske styrkeposition giver internationalt anerkendelse inden for offentlig digitalisering, hvilket skaber et fundament for øget eksport og investeringstilrækning. Der er øget udenlandsk efterspørgsel efter digitale løsninger til især e-governance, sundheds- og uddannelsessektoren samt til digitalisering af SMV'er og automatisering af industri. Realisering af potentialet kræver opbygning og styrkelse af sektorkompetencer på Danmarks repræsentationer samt ikke mindst partnerskaber med relevante aktører inden for den offentlige digitaliseringsdagsorden i Danmark. Eksporten af danske digitale løsninger og tiltrækning af udenlandske tech-talenter skal ligeledes understøttes, så udenlandske delegationer let kan få en præsentation af private og offentlige digitale løsninger.

Danmark er med sine innovationscentre til stede på de markeder, hvor innovation, forskning og udvikling finder sted. Det bidrager til virksomhedernes hjemtagning af viden om de nyeste teknologier og tendenser på området. På den måde kan Danmark fortsat udvikle fremtidens innovative løsninger og bibeholde vores styrkeposition som et digitalt samfund på den internationale scene. Samtidig skal vi sikre, at de danske rammebetingelser understøtter udvikling, skalering og IP-beskyttelse af nye løsninger og teknologier samt en smidig tech-transferproces for at sikre, at nye opfindelser kan komme hele samfundet til gode. Endelig skal det løbende sikres, at danske virksomheder, herunder SMV'erne, får adgang til og gavn af nye teknologier og de digitale platforme og salgskanaler, som i stigende grad driver omsætningen på de globale markeder.

Handlingskatalog

Tech og digitalisering

- Regeringen har i 2021-23 ansat to nye digitaliseringsrådgivere i Syd- og Centraleuropa i forlængelse af Handlingsplanen for EU Genopretning.
- Regeringen har 2021-23 ansat 14 nye sektorrådgivere inden for digitalt salg, som skal understøtte danske virksomheders eksport gennem digitale salgskanaler på udvalgte markeder. Denne indsats koordineres og samtænkes med SMVDigital's eksportpulje og e-handelstjek.
- Regeringen udarbejder en ny digitaliseringsstrategi med udgangspunkt i digitaliseringspartnerskabets anbefalinger og visioner.
- Regeringen vil gennemføre en kortlægning af forskning inden for kvanteområdet i Danmark og samspillet mellem universiteter og virksomheder mhp. kvanteforskningsstrategi.
- Regeringen vil fortsætte arbejdet med at udbygge subsektorpartnerskaber inden for bl.a. GovTech, HealthTech, EdTech, FinTech samt robotteknologi/automation i samarbejde med de relevante aktører og erhvervsorganisationer.
- Regeringen vil styrke de europæiske digitale innovationshubs i Danmark, som giver virksomhederne adgang til et europæisk netværk af hubs, andre økosystemer og markeder i EU og give mulighed for at udvikle værdikæder og kommercialisere innovative løsninger.
- Regeringen vil via Udenrigsministeriet i 2021-23 indstationere en internationaliseringsrådgiver i klyngen Digital Lead Denmark, som skal understøtte klyngens internationaliseringspotentiale.
- Regeringen har styrket SMV:digital mhp. at understøtte SMV'ernes digitale afsætningsmuligheder i en situation med øget konkurrence og begrænsninger på den frie bevægelighed, imødegå handelshindringer og understøtte øget investering i fremtidens vækst.
- Regeringen har afsat midler til etablering af en patentvouchordering 2021-23. Ordningen støtter SMV'ers omkostninger ved patentansøgninger mhp. at beskytte deres innovation og teknologi på det nationale marked og ikke mindst eksportmarkederne.
- Regeringen vil styrke Danmarks samarbejde med lokale myndigheder i bl.a. Brasilien på techområdet og herigennem dele dansk viden og løsninger med udviklingspartnere. Teknologisk udvikling og digitalisering spiller en afgørende rolle for demokratisk og økonomisk udvikling og understøtte det brede udviklingsarbejde inden for en lang række sektorer.
- Regeringen vil arbejde for at styrke EU's rolle som global frontløber for en demokratisk, ansvarlig og tryk teknologisk fremtid. Her spiller Danmarks Tech-ambassadør en brobyggerrolle i form af åbning af dialog og samarbejde med industri, civilsamfund og ligesindede lande, både i EU og globalt.
- Regeringen vil gennem Danmarks tech-diplomati styrke sit netværk på tech- og digitaliseringsdagsordenen i internationale fora og med tech-industrien. Regeringen vil herigennem bidrage til øget europæisk og internationalt samarbejde samt åbning af døre for danske tech-eksportvirksomheder og for investeringer i Danmark.
- Regeringen vil bidrage til udviklingen af to lokale erhvervsfyrtårne, henholdsvis et fynsk erhvervsfyrtårn inden for digitale, robotteknologiske og autonome løsninger til fremtidens industrier og et sjællandsk erhvervsfyrtårn på innovative løsninger inden for grønt byggeri og megainfrastrukturprojekter.
- Regeringen vil udarbejde et katalog med eksempler på danske løsninger for ansvarlig teknologiudvikling, offentlige såvel som private, til inspiration for både et nationalt og internationalt publikum.

Det Blå Danmark

Søfarten er global, og Danmark er blandt verdens førende maritime nationer. Danske maritime virksomheder står samlet set for cirka en fjerdedel af Danmarks samlede eksport af varer og tjenester. Det Blå Danmark består af rederier og shippingvirksomheder og en lang række virksomheder, der designer, bygger og servicerer skibe samt fremstiller maritimt udstyr, der sælges i hele verden. Dertil kommer skibsmæglere, havne og logistikvirksomheder. Skibsfart er helt afgørende for de globale forsyningskæder og dermed den globale handel. Covid-19-pandemien har været en stor udfordring for den maritime sektor, bl.a. pga. nedlukninger og rejserestriktioner, der har haft stor betydning for besætningsskift på skibene og for maritime medarbejders globale mobilitet. Skibsfarten har på trods af de mange udfordringer spillet en væsentlig rolle i at få det globale samfund til at hænge sammen under pandemien.

Den globale skibsfart står for næsten tre procent af de globale udledninger af drivhusgasser, hvorfor der er stort fokus - både politisk og i den maritime sektor - på at reducere klima- og miljøpåvirkningerne fra skibsfarten. Danmark er den sjette største operatør af skibe i den globale søfart - det i sig selv forpligter til at gå foran. Virksomheder i Det Blå Danmark bidrager aktivt til den grønne omstilling med ambitiøse målsætninger, tiltag og innovative løsninger. Danske maritime virksomheder er verdensførende inden for bl.a. skibsmotorer til bæredygtige brændstoffer, røgrønsning og miljøvenlig skibsmaling, der nedsætter energiforbruget. Det gør grøn skibsfart og dansk maritim teknologi til en dansk styrkeposition og et område, hvor Danmark er foregangsland. Danmark er bl.a. initiativtager til og co-lead på det offentlig-private internationale partnerskab om Zero-Emission Shipping Mission i regi af Mission Innovation.

Den maritime ekspertise i Danmark og det store internationale fokus på grøn skibsfart betyder, at der er et betydeligt eksportpotentiale for Det Blå Danmark, ikke mindst når det gælder energieffektive og klimavenlige maritime løsninger. Der er ligeledes stærke synergier med den danske energisektor, f.eks. når det gælder udvikling og eksport af løsninger og tjenesteydelser relateret til havvind, bæredygtige alternative brændstoffer og CO2-fangst. Som opfølgning på arbejdet i Gen startsteam for Det Blå Danmark er der allerede søsat en række indsatser.

Danmark har stærke maritime relationer og samarbejder med lande i og uden for Europa. Søfartsstyrelsen mødes regelmæssigt med maritime myndigheder og samarbejdspartnere fra hele verden, herunder Sydkorea, Kina, USA, Indien, Rusland og Indonesien, og styrelsen har maritime attachéer og sektorrådgivere på de danske ambassader i Storbritannien, USA, Kina, Kenya og Ghana og på den danske repræsentation i Bruxelles. Danske maritime interesser varetages i alle relevante internationale fora, inkl. EU, IMO, OECD og IALA. Regeringen vil fortsat understøtte den handelspolitiske og maritime forsknings- og innovationspolitiske interessevaretagelse i disse fora både for at adressere markedsbarrierer og for at styrke danske maritime virksomheders og vidensinstitutioners adgang til forsknings- og udviklingsmidler.

Med en styrket, tværgående dialog mellem relevante ministerier, styrelser, organisationer og virksomheder kan der skabes endnu bedre rammer for Det Blå Danmark, herunder mhp. at udbygge den grønne styrkeposition på det maritime område og udnytte eksportpotentialet forbundet med den grønne omstilling globalt.

Handlingskatalog

Det Blå Danmark

Regeringen vil afholde et årligt dialogmøde med den maritime sektor og relaterede sektorer samt med relevante offentlige myndigheder om blå vækst, erhvervsfremstød og eksportfremme. Målet er øget grøn maritim eksport, styrket koordinering og samarbejde på tværs af ministerier, styrelser og relevante organisationer.

Regeringen vil opretholde dialog med centrale aktører i Danmark om erhvervs- og eksportfremme på det maritime område, herunder inden for havvind, CCS og PtX. Dialogen kan bl.a. varetages i regi af partnerskaber om udviklingen af de lokale erhvervsfyrtårne, særligt Bornholm, Fyn, Nordjylland og Syddjylland, hvor der er væsentlige maritime elementer, og i dialog med relevante klynger, GTS-institutter, virksomheder og vidensinstitutioner.

Regeringen vil arbejde for, at EU adresserer markedsbarrierer for maritim transport, fx i relation til maritim cabotage samt statsstøtte og øvrige diskriminerende tiltag. Målet er at skabe fair konkurrencevilkår på det globale marked for virksomheder i Det Blå Danmark.

Regeringen vil opnå bedre rammebetingelser for maritim eksport gennem bilaterale myndighedssamarbejder og de udstationerede maritime rådgivere, for eksempel inden for rammerne af strategiske sektorsamarbejder.

Regeringen vil synliggøre grønne danske maritime styrkepositioner, for eksempel i regi af Zero Emission Shipping Mission og inden for rammerne af Søfartsstyrelsens bilaterale maritime samarbejder.

Regeringen vil styrke fokus på den maritime sektor på vigtige eksportmarkeder, f.eks. gennem regelmæssig dialog mellem Søfartsstyrelsen, Udenrigsministeriet og relevante danske ambassader.

Regeringen vil styrke dansk interessevaretagelse i IMO bl.a. gennem udsendelse af en dansk IMO attaché til London 2021-23. Målet er dansk lederskab i IMO-forhandlinger om klima og miljø, som kan højne globale grønne standarder og dermed øge dansk eksport potentiale. Regeringen tog desuden initiativ til en fælles erklæring om klimaneutral skibsfart i 2050 under COP26, som 16 lande, inklusiv USA og Storbritannien, indtil videre har tilsluttet sig.

Regeringen vil styrke formidling og rådgivning om matchmaking vedr. EU forsknings- og innovationsprogrammer med fokus på SMVer i Det Blå Danmark. Målet er, at flere danske maritime virksomheder deltager i EU-programmer for forskning og innovation under bl.a. Horizon Europe.

Forsvars- og sikkerhedsindustrien

Den danske forsvarsindustri er vigtig for Danmarks sikkerhed og for vores internationale relationer. I Danmark servicerer, producerer eller leverer mere end 200 virksomheder produkter og systemer med militær anvendelse. Industrien er også med til at binde strategiske bånd med vores allierede og partnere gennem danske virksomheders innovative løsninger i internationale forsyningskæder. Danske virksomheder har bl.a. haft andel i udviklingen af F-35 kampflyet, hvor virksomheder har bidraget til udvikling og produktion af komponenter i kampflyet. Danske virksomheder og vidensinstitutioner engagerer sig desuden i europæiske konsortier i regi af EU's Forsvarsfond.

Forsvarsministeriet har forsvarsattachéer udsendt på repræsentationerne i hhv. EU, FN, NATO, OSCE, De Forenede Arabiske Emirater, Frankrig, Irak, Kenya, Kina, Litauen, Mali, Nigeria, Polen, Rusland, Storbritannien, Tyskland, Ukraine og USA. Udover at være bindeled mellem Danmark og de respektive lande på forsvarsområdet er deres rolle desuden at åbne døre og skabe kontakter for den danske

forsvarsindustri i relevante lande. Forsvarsministeriets 'Open for Business' strategi gør det muligt for øvrige dele af Forsvaret at samarbejde og have dialog med industrien og promovere danske virksomheder.

Regeringen lancerede i august 2021 en ny strategi for dansk forsvarsindustri. I lyset af nye og komplekse trusler fremhæver strategien forsvarsindustriens bidrag til varetagelse af Danmarks nationale sikkerhedsinteresser. Strategien peger endvidere på behovet for nytænkning og nye partnerskaber mellem forsvarsindustrien og danske vidensinstitutioner inden for feks. kunstig intelligens, cyber, energi- og miljøløsninger, energilagring samt rum-, robot- og kvanteteknologi. Herudover lægger strategien op til styrket samarbejde på tværs af ambassadernes handelsrådgivere og forsvarsattachéer. Strategien identificerer en række indsatsområder, som skal styrke Danmarks forsvarsindustri, herunder internationalisering og adgang til udenlandske markeder.

Handlingskatalog

Forsvars- og sikkerhedsindustrien

✈ **Regeringen vil styrke forsvarsattachéernes arbejde med at skabe kommercielle muligheder for dansk forsvarsindustri på eksportmarkeder i udlandet.** Dette vil øge samarbejds muligheder mellem dansk erhvervsliv og eksportmarkederne samt danne udgangspunkt for fokuserede erhvervsfremstød og styrke danske SMV'er eksportmuligheder.

✈ **Regeringen vil fortsætte arbejdet med at fremme danske interesser i relation til og understøtte danske aktørers deltagelse i projekter under EU's Forsvarsfond og øvrige forsvarsindustrielle initiativ** er for at maksimere danske virksomheder og vidensinstitutioners muligheder i relation til Forsvarsfonden samt det europæiske marked generelt.

✈ **Regeringen vil fremme danske SMV'ers internationalisering og eksportmuligheder** gennem erhvervsfremstød på det forsvarsindustrielle område og et partnerskabsdrevet SMV-internationaliseringsforløb med fokus på at opdyrke konkrete bæredygtige markedsmuligheder.

✈ **Regeringen vil styrke tiltrækningen af flere investeringer til Danmark** gennem en koordineret indsats over for udenlandske forsvarsindustrivirksomheder med fokus på bl.a. energioptimering og digitalisering.

✈ **Regeringen vil videreudvikle Industripartnerskabet for forsvar elateret eksport til USA** ved at udnytte mulighederne relateret til vedligeholdelsesfasen for Danmarks nye kampfly og udvide indsatsen mod flere store amerikanske leverandører af forsvarsmateriel og øvrige industrielle styrkepositioner.

Turisme

Turisme har i en lang årrække været et væksterhverv i Danmark og satte i 2019 rekord med 56,1 mio. turistovernatninger. Turisternes forbrug skabte en omsætning på 139 mia. kr og finansierede 171.400 fuldtidsarbejdspladser i 2019. Turismen bidrager til den danske eksport gennem salg af serviceydelser og produkter til udenlandske turister i Danmark. I 2019 var de udenlandske turisternes forbrug på ca. 60 mia. kr, hvilket var ca. 43 pct. af det samlede turismeforbrug. Dermed udgjorde turismen i 2019 knap 4,4 pct. af Danmarks samlede eksport. Tyskland er dansk turismes største eksportmarked, mens også Norge, Sverige, Nederlandene, Storbritannien og USA er vigtige eksportmarkeder.

Som følge af Covid-19 er turismeeksporten udfordret af, at udlændinges rejseaktivitet i Danmark er reduceret. Covid-19 har medført tab på alle markeder særligt fjernmarkeder og Syd- og Østeuropa. Det har i særlig gød ramt hovedstaden, som især er afhængig af øversøiske turister fra f.eks. USA og Kina samt af en hårdt ramt krydstogts-, erhvervs- og kongresturisme.

Fremtidsudsigterne for dansk turisme er præget af en ekstraordinær usikkerhed. Meget afhænger af den økonomiske og sundhedsmæssige udvikling globalt, herunder vaccineudrulninger og vaccinerne fortsatte effektivitet. Corona-krisen har vist, hvordan det europæiske samarbejde og økonomisk diplomati kan spille en stor rolle for dansk turisme. Det gælder f.eks. gennem etableringen af et harmoniseret EU-system for rejsevejledninger og håndtering af rejseregler og restriktioner under Covid-19 samt udviklingen af et fælles digitalt coronapas. Også i det daglige kan stærke samarbejder omkring diplomatiske indsatser, eksportfremstød mv. udgøre gode udstillingsvinduer for Danmark og for dansk turisme.

Som erhverv adskiller turisme sig fra mange andre erhverv, da det samlede turismeprodukt

sjældent skabes af én virksomhed, men er formet af flere forskellige virksomheder og af offentlige produkter og tilbud. Koordineringen af den offentlige turismefremmeindsats i Danmark foregår i et tæt samspil mellem repræsentanter for turismeerhvervet, kommunerne, turismeforskningen og de største offentlige turismefremmeorganisationer og Erhvervsministeriet gennem Det Nationale Turisforum, der sætter den strategiske retning for dansk turisme.

Erhvervslivet har gennem genstartsteamet for turisme og oplevelsesøkonomi præsenteret en række anbefalinger til regeringen, der kan styrke turisme- og oplevelseserhvervenes eksportmuligheder gennem Covid-19. Regeringen har som opfølgning på anbefalingerne i aftale om genstart af dansk eksport afsat midler til igangsættelse af en række aktiviteter, herunder bl.a. markedsføring af Danmark som destination, styrkelse af (fly) rutetiltrækningsprogrammet Copenhagen Connected og VestDanmark Connected, udarbejdelse af en plan for genstart af hovedstadens turisme samt styrkelse af turismeinvesteringer i kyst- og naturturismen. Derudover arbejdes der aktivt for et stærkere nordisk samarbejde på turismeområdet og for udvikling af Norden og Østersøen som bæredygtig krydstogtsregion.

Danmarks position på turismeområdet er drevet af en række styrker og samspillet mellem dem, herunder f.eks. god infrastruktur og tilgængelighed, en gastroscene i verdensklasse, godt outdoor- og cykelturismeprodukt, et professionelt erhvervs- og mødeprodukt, sikkerhed på destinationen samt dansk kultur, natur, historie, arkitektur mv. Det bidrager til, at Danmark er en attraktiv destination for mange internationale turister. Særligt i forhold til erhvervsturismen kan samspillet mellem turisme og øvrige danske styrkepositioner udnyttes, f.eks. i forhold til tiltrækning af internationale konferencer og talenter.

Handlingskatalog

Turisme

- 📍 **Regeringen vil styrke og formalisere det strategiske samarbejde mellem Udenrigsministeriet og VisitDenmark** gennem en fornyelse af den tidligere samarbejdsaftale med muligt nyt fokus på eksportfremstød og events målrettet turisme. VisitDenmark vil udvikle en Branding Toolbox, som Udenrigsministeriet kan benytte til at tydeliggøre det positive billede af Danmark som rejsemål.
- 📍 **Regeringen vil fremlægge en national strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme**, der skal bidrage til, at genrejsningen af dansk turisme sker på en økonomisk, miljømæssig og socialt bæredygtig måde. Strategien vil bl.a. sætte fokus på den bæredygtige omstilling og digitalisering af turismeerhvervet samt styrke tiltrækningen af investeringer i turismeproduktet.
- 📍 **Regeringen vil arbejde for et stærkere nordisk samarbejde på turismeområdet** og har afsat midler til igangsættelse af fælles nordisk markedsføring på fjernmarkeder.
- 📍 **Regeringen vil udarbejde en plan for genopretning af hovedstadens turisme 2022-2023**, der bygger videre på genopretningsplanen for 2021, Comeback København.
- 📍 **Regeringen har sammen med Folketingets partier afsat midler til en projektmodningsfond til turismeinvesteringer uden for de større byer.** Fonden kan bidrage til at udvikle og modne investeringsprojekter, der kan styrke overnatningskapaciteten i kyst- og naturturismen.

Opfølgning og afrunding

Afrapportering

Handlingsplanen for Økonomisk Diplomati dækker perioden 2022-23. Det er regeringens ambition, at denne periode skal være et springbræt for Danmarks økonomiske diplomati på tre dimensioner:

- ▶ Bæredygtighedsdagsordenen skal blive det centrale omdrejningspunkt for Danmarks økonomiske diplomati med den tredobbelte bundlinje i centrum.
- ▶ Partnerskabstilgangen og det offentlig-private samarbejde skal forankres centralt i internationaliseringsindsatsen.
- ▶ Ressourceløftet til internationaliseringsområdet skal afspejles i et tilsvarende resultatløft.

Handlingskataloget rummer over 100 indsatser, der på forskellig vis understøtter den tredobbelte bundlinje. Regeringen vil i 2022 og 2023 årligt afrapportere på, hvordan det økonomiske diplomati og særligt de nye indsatser, der stammer fra ressourceløftet, understøtter de tre målsætninger om en stærk dansk økonomi med flere nye danske arbejdspladser, global bæredygtig omstilling med danske løsninger som løftestang og globalt styrkede arbejdstagerrettigheder og – vilkår.

Den årlige afrapportering vil bl.a. indeholde bidrag fra de mere end 67 nye sektorrådgivere, fra Udenrigsministeriets betalingsbelagte rådgivning inden for eksportfremme og innovation, fra sektorsporenes handlingskataloger, investeringsfremmeindsatserne samt værdikædeindsatserne.

Dertil kommer arbejdet for en åben, fair og bæredygtig handelspolitik i EU.

Ultimo 2023 vil regeringen tage initiativ til en måling af virksomhedernes vurdering af gennemførelsen af partnerskabstilgangen og den mere sammenhængende internationaliseringsindsats samt virksomhedernes vurdering af den værditilvækst, den ændrede tilgang har skabt for dansk erhvervsliv.

Endelig vil regeringen tage initiativ til en effektmåling 2020-2023 med det formål at måle eksporteffekten af indsatserne. Undersøgelsen vil basere sig på data fra The Trade Councils kunderegistreringssystem, på generel firmastatistik og oplysninger fra udenrigshandelsstatistikken. Sidstnævnte er først tilgængelige med en vis forsinkelse i forhold til de reelle eksportdata. Undersøgelsen vil blive gennemført, så snart data foreligger for perioden. Udenrigsministeriet fik i maj 2021 foretaget en tilsvarende måling af eksporteffekten af de sektorfokuserede indsatser i 2013 – 2018 (se boks 4).

Med gennemførelsen af de mere end 100 konkrete indsatser i handlingsplanen forventer regeringen at skabe et solidt afsæt for den fortsatte internationalisering af dansk erhvervsliv i samarbejde med andre private og offentlige aktører, at sikre, at flere små og mellemstore virksomheder kommer ud på eksportmarkederne, og endelig at eksporten bliver markant grønnere. Det vil være et væsentligt dansk bidrag til en global bæredygtig omstilling – til gavn for verden og for Danmark.

Boks 4

Økonomisk diplomati giver eksporteffekt – med særligt flotte resultater inden for fremme af bæredygtige løsninger

Det tager i sagens natur tid at måle effekten af eksportrådgivning. Fra rådgivningen gives, til den første eksportordre er i hus og kan læses i eksportstatistikkerne, går der tid. Det kan bl.a. derfor være svært at sætte nøjagtige tal på eksporteffekten af de nye indsatser i regeringens handlingsplan for økonomisk diplomati. Men målinger* fra 2021 peger på, at The Trade Councils rådgivningsydelser generelt øger virksomhedernes eksport, og at myndighedssamarbejde og sektorfokus øger denne effekt yderligere. Samtidig ses særligt stærke effekter inden for en række bæredygtige løsninger:

- **Eksportrådgivning inden for energieffektivitet, vedvarende energi og vandløsninger.** Her medfører rådgivningen en øget eksportomsætning på hhv. 18, 20 og 24 pct. blandt de virksomheder, der modtager rådgivning set i forhold til andre virksomheder.
- **Eksportrådgivning på markeder med energiordning** – et samarbejde mellem Energi-styrelsen og myndigheder på udvalgte markeder med fokus på energi. Effektmålingen viser at The Trade Council's rådgivning generelt inden for energisektoren øger virksomhedernes omsætning til eksportmarkederne med 20 pct. På markeder med energiordningen er effekten 30 pct. Dvs. at ordningen giver en ekstra (netto) eksporteffekt på 10 procentpoint.
- Med **strategiske virksomhedsalliancer** løfter SMV'er og store virksomheder hinanden ud på eksportmarkederne. I fællesskab og i kraft af deres komplementaritet skaber de helhedsløsninger, der styrker eksporten for den enkelte virksomhed. Effektmålingen viser, at alliancerne øger virksomhedernes eksporttilbøjelighed, så den samlet er 44 pct. større end virksomheder, der ikke benytter sig af The Trade Council's ydelser. Inden for vedvarende energi er den øgede eksporttilbøjelighed helt oppe på 74 pct.
- Effektmålingerne viser med andre ord, at økonomisk diplomati er et stærkt værktøj til at fremme både vækst og beskæftigelse i Danmark og en bæredygtig global omstilling.

*Prof. Jakob Roland Munch (Københavns Universitet), 2021. Målinger for perioden 2013-2018

Bilag 1 – Værktøjskassen

Rådgivning og tilskud

De tværkommunale erhvervshuse

De tværkommunale erhvervshuse tilbyder specialiseret rådgivning og sparring til alle virksomheder i hele Danmark. Danske SMV'er kan modtage eksportforberedende 1:1 vejledning. Herudover er erhvervshusene udpeget til fysiske knudepunkter for erhvervsfremme og sikrer den decentrale tilgang til ydelser i staten.
<https://erhvervsfremmebestyrelsen.dk/tvaerkommunale-erhvervshuse>

Erhvervsfremstød

The Trade Councils program for fælles erhvervsfremstød skal fremme dansk eksport og den økonomiske vækst i Danmark ved at bidrage til dansk erhvervslivs internationalisering, konkurrenceevne og eksportomsætning.
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/eksportfremstoed>

Eksport- og værdikæderådgivning

Udenrigsministeriets sektorspecialiserede rådgivning på globale markeder, hvor danske virksomheder kan få assistance ifm. at opnå adgang til nye markedsmuligheder, beslutningstagere, netværk og partnere mv. SMV'er får her 50 pct. rabat på specialiseret rådgivning.
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/brug-diplomatiet>
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/globale-sektorteams>

Eksportsparring

Eksportsparringsforløb hvor danske SMV'er modtager 15 gratis rådgivningstimer på ét eksportmarked. De tværkommunale erhvervshuse tager sig af den eksportforberedende indsats, hvorefter The Trade Council bistår med specifik markedsrådgivning.
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/eksportsparring>

Scope Your Business Model

Rådgivningsprogram fra The Trade Council hvor SMV'er, individuelt eller som gruppe (SBM+), tilbydes 25 gratis rådgivningstimer målrettet forberedelse og justering af deres forretningsmodel til et specifikt marked mhp. eksport eller værdikædehåndtering. Ved at deltage i SBM+ får virksomheder også mulighed for at tage på et markedsbesøg.
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/se-din-forretningsmodel-i-en-international-kontekst>

Export NOW

Partnerskabsdrevet og sektorfokuseret eksportprogram, der baner vejen til en konkret bæredygtig eksportmulighed. Lanceres primo 2022. Ved deltagelse i Export NOW kan SMV'er få 50 pct. rabat på eksportrådgivning målrettet den konkrete mulighed.

Strategic Business Alliance

SMV'er og store virksomheder går sammen i en alliance, hvor de i fællesskab leverer systemløsninger inden for en specifik sektor. Målet er at styrke alliansens samlede eksport. SMV'er kan få 50 pct. rabat på rådgivning.
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/sba>

Market Access Rådgivning

Virksomheder kan hos The Trade Council søge råd og vejledning inden for frihandelsaftaler, markedsbarrierer, told og eksportreguleringer verden over.
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/markedsbarrierer>
<https://thetradecouncil.dk/services/eksport/toldregler>

SDG Business Accelerator

Acceleratorforløb, hvor danske SMV'er er en del af et sektorfokuseret forretningsudviklingsforløb, der skal bidrage til at styrke eksporten med afsæt i bæredygtighedsdagsordenen.

EU-DK Support

I dette netværk er alle danske offentligt finansierede EU-rådgivere samlet. Netværket understøtter danske ansøgere til EU-programmer inden for forskning, innovation, erhvervsudvikling og iværksætteri samt videregående uddannelse.

<https://eusupport.dk/da>

Enterprise Europe Network

EEN er et globalt netværk af erhvervsfremmeaktører, der har fokus på at hjælpe ambitiøse små og mellemstore virksomheder samt vidensinstitutioner med international vækst og innovation.

<https://www.enterprise-europe.dk/>

ICDK Innovation Sparring

Innovation Centre Denmark tilbyder Innovationssparring med 15 timers gratis rådgivning for danske SMV'er, hvor de får adgang til viden om lokale markedsforhold og rådgivning om produkttilpasning.

ICDK Innovation Camp

Innovation Centre Denmark samler virksomheder fra specifikke sektorer, f.eks. EdTech, FinTech, vandteknologi eller robotteknologi og giver adgang til vidensnetværk og partnerskaber samt pilot projekter i globale innovationsmiljøer. SMV'er kan modtage op til 30 timers rådgivning med 50 pct. rabat.

<https://thetradecouncil.dk/services/innovation/advisory/innovation-camps>

ICDK Tech Scouting

Innovation Centre Denmark hjælper virksomheder med at screene og scoutte efter talenter og startups blandt innovations- og vidensmiljøer. De bistår med at skabe gennemsigtighed og guide til de rette partnere.

ICDK Market Introduction

Innovation Centre Denmark tilbyder adgang til globale innovationsmiljøer gennem rådgivning af lokale markedsforhold, tilpasning af forretningsmodeller, partner match og finansieringsløsninger.

<https://thetradecouncil.dk/services/innovation/advisory/vi-er-din-adgang-til-globale-innovationsmiljoer>

ICDK Partner Match-Making

Innovation Centre Denmark's rådgivere hjælper danske virksomheder og forsknings- og uddannelsesinstitutioner med at omsætte viden til vækst igennem skæddersyet rådgivning inden for bl.a. strategi, markedsintroduktion og match-making.

ICDK ScaleIT

Innovation Centre Denmark programmet ScaleIT hjælper danske tech-startups med at skalere globalt. Start-ups bliver klædt på til at gå ind på et nyt marked og får mulighed for at pitche idé, forretningsmodel og produkt.

<https://thetradecouncil.dk/services/innovation/learning/scaleit>

ICDK SDG Landing Pad Program

Innovation Centre Denmark hjælper danske SMV'er med at udvikle internationalt efterspurgt og målbare SDG-rettede tech-løsninger gennem internationalt forsknings- og innovationssamarbejde.

ICDK Academy

Med Academy bringer Innovation Centre Denmark store danske virksomheder sammen med små start-ups, som skal skabe samarbejde og videndeling mellem virksomhederne.

<https://thetradecouncil.dk/services/innovation/learning/academy>

State of Green

Promoverer danske grønne løsninger globalt inden for energi, klima og miljø. Ved at oprette en partnerskabsprofil kan danske virksomheder og organisationer få deres løsninger fremhævet, bl.a. ved at modtage besøg fra de internationale delegationer, som State of Green modtager

<https://stateofgreen.com/da/om-state-of-green/>

Food Nation

Arbejder med international branding af den danske fødevarersektor. Food Nation tilbyder bl.a. at stille deres besøgscenter til rådighed for danske fødevarer virksomheder og kan kontaktes med henblik på at få en virksomhedsløsning eller et produkt fremvist på hjemmesiden og i besøgscentret.

<https://foodnationdenmark.com/about-us/#contact-us-container>

Creative Denmark

Har som mål at forstærke den internationale synlighed af de danske kreative erhverv. Creative Denmark tilbyder sig bl.a. som en samarbejdspartner for nationale aktører, der bruger kreativitet i service- og produktudvikling. Kreative virksomheder kan kontakte konsortiet mhp. at foreslå nyt indhold til konsortiets site i form af cases og redaktionelt indhold. <https://www.creativedenmark.com/about/>

Healthcare DENMARK

Arbejder for at Danmark skal blive internationalt anerkendt for at skabe innovative løsninger på globale sundhedsudfordringer. Konsortiet tilbyder danske virksomheder og andre aktører inden for sundheds- og velfærdsområdet at blive en del af HealthcareDENMARKs netværk af besøgssteder for internationale delegationer. <https://www.healthcaredenmark.dk/about-us/>

Digital Hub Denmark

Arbejder for at Danmark skal være blandt de førende digitale vækstmiljøer i Europa. Konsortiet understøtter vækst af digitale start-ups og scale-ups ved at tiltrække it- og tech talent fra udlandet til danske virksomheder, tiltrække investorer i tæt samarbejde med Invest in Denmark, og herunder understøtte eksport i tæt samarbejde med The Trade Council. <https://digitalhubdenmark.dk/about/>

Virksomhedsguiden

Yder grundlæggende digital vejledning til virksomheder på tværs af myndigheder om opstart, drift og udvikling af virksomheder og fungerer som det digitale knudepunkt for erhvervsfremmesystemets tilbud. <https://virksomhedsguiden.dk/>

Finansiering

EKF Green Accelerator

300.000-5 mio. kr.

Yder tilskud til modning af danske eksportklare løsninger, herunder for alliancer målrettet en konkret eksportmulighed.

www.ekf.dk/markedsmodning

EKF Danmarks Eksportkredit

Yder finansiering gennem eksportgarantier, kautioner og lån for at reducere økonomiske og politiske risici ved samhandel med andre lande.

www.ekf.dk/

Danida Innovation and Business Explorer (DIBE)

Tilskud til danske virksomheders omkostninger til at undersøge konkrete forretningsmuligheder relateret til SDG'erne i udviklingslande

<https://um.dk/en/danida-en/sustainable%20growth/partnerships/danida-innovation-and-business-explorer/>

Klimaudviklingspartnerskaber

Tilskud til partnerskaber mellem virksomheder og NGO'er, forskningsinstitutioner mv. til etablering og gennemførelse af nye pre-kommercielle og kommercielle bæredygtige klima- og miljøprojekter i udviklingslande. En videreførelse af det igangværende Danida Market Development Partnerships program (DMDP), nu med et særligt grønt fokus.

<https://dmdp.dk/>

Industriens Fond

Udvikler egne strategiske initiativer og støtter private projekter med midler til udvikling og styrkelse af dansk erhvervsliv. Industriens fond stiller både finansiering og rådgivning til rådighed.

<https://www.industriensfond.dk/om-industriens-fond>

P4G

Tilskud til internationale offentlig-private partnerskaber i udvalgte udviklingslande der bidrager til FN's Verdensmål og klimamålene i Parisaftalen. Partnerskaberne kan være modne såvel som i det tidlige stadie med behov for scale-up.

<https://p4gpartnerships.org/>

Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU)

Tilbyder risikovillig kapital til kommercielle projekter i udviklingslande med fokus på bæredygtig udvikling og vækst.

www.ifu.dk

IFU - SMV og projektudviklings-facilitet

Yder økonomisk støtte til forberedelse og implementering til SMVer, der ønsker at investere i vanskelige markeder.

www.ifu.dk/det-hjaelper-vi-med/

Danish SDG Investment Fund

25-250 mio. kr.

SDG investeringsfond med fokus på udvalgte SDGer primært inden for klima, landbrug og fødevarer, finanssektoren, vand, produktion og infrastruktur.

www.ifu.dk/danish-sdg-investment-fund/

Innovationsfonden

5 - 30 mio. kr

Investerer i iværksættere, forskere og virksomheder, der skaber værdi for Danmark med nye løsninger på samfundets største udfordringer. Innovationsfonden accelererer forskning og innovation til løsninger, der styrker det danske samfunds konkurrenceevne og bæredygtighed. Deltager fra dansk side i Horizon Europe-partnerskaber.

innovationsfonden.dk/da

Vækstfonden

Investerer og yder lån samt garantier til start-ups og SMVer med formål om at udvikle danske virksomheder med vækstpotentiale.

www.vf.dk/

Nefco

250.000€ til 5 mio.€

Tilbyder risikovillige lån og egenkapital til nordiske SMVer med innovative grønne løsninger for at bidrage til deres internationale vækst og skalering.

www.nefco.int

Nopef

Max 50.000€

Giver lån eller tilskud til, at nordiske grønne SMVer kan undersøge mulighederne for international etablering uden for EU/EØS.

<https://nopef.com/>

European Investment Bank

Den Europæiske Unions investeringsbank, der tilbyder lån og andre former for finansiering både inden for og uden for EU EIB understøtter bl.a. den grønne omstilling, udvikling af konkurrencedygtige virksomheder, bæredygtig udvikling og samhørighed.

www.eib.org/en/index.htm

Nordic Investment Bank

Investeringsbank, der tilbyder lån og medfinansiering af projekter, der bidrager til den grønne omstilling og øget produktivitet gennemført af offentlige aktører og private virksomheder i Norden og Baltikum.

<https://www.nib.int/>

Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP)

Tilskud til udvikling, test og demonstration af dansk miljøteknologi i både Danmark og udland inden for klima, cirkulær økonomi, natur og biodiversitet, rent vand og ren luft.

<https://ecoinnovation.dk/>

Tilskudspulje til Fremme af Energieksportindsatsen

Tilskud til offentlig-private partnerskaber til at fremme eksporten af dansk energiteknologi på fremtidige vækstmarkeder.

<https://ens.dk/service/tilskuds-stoetteordninger/tilskudspulje-til-fremme-af-energieksportindsatsen>

Digital Europe Programme

Yder finansiering til projekter inden for supercomputere, kunstig intelligens, cybersikkerhed, avancerede IT-færdigheder og sikring af den brede anvendelse af digitale teknologier i økonomier og samfund.

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/digital-europe-programme_en

Eurostars

3,5 - 11 mio. kr

Giver virksomheder støtte til gennemførelse af internationale højteknologiske og videntunge forsknings- og udviklingsprojekter med stort markedspotentiale. Den koordinerende enhed skal være en SMV Finansieres af Innovationsfonden.

<https://innovationsfonden.dk/da/programmer/international-collaborations/eurostars-research-intensiv-e-smes>

Horizon Europe

Giver støtte til forskning, udvikling, demonstration og test og kan bl.a. søges af virksomheder. Programmet støtter fri forskning, forskermobilitet, strategisk forskning og innovation, hvor tværfaglige løsninger og internationalt samarbejde er i højsæde.

https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_da

Nordic Innovation

2- 15 mio. kr lån.

Etablere partnerskaber mellem førende nordiske offentlige og private aktører inden for handel og innovation. Giver støtte til forskning, udvikling og demonstration.

www.nordicinnovation.org/

Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP)

Støtte til projekter rettet mod at skabe og forbedre løsninger inden for energiteknologi.

Programmet fremmer udnyttelse og udvikling af erhvervspotentialer.

<https://eudp.dk/>

Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP)

0,3- 15 mio. kr

Støtte til projekter rettet mod at skabe og forbedre teknologierne i fødevarerbranchen.

Projekter med direkte, målbare klimaeffekter vægtes særligt.

gudp.lbst.dk/

Den Danske Maritime Fond

0,5 - 2 mio. kr

Støtte til forskning, teknologi- og produktudvikling, uddannelse, rekruttering og andre typer af initiativer med maritimt fokus.

www.dendanskemaritimefond.dk/

LIFE

7-35 mio. kr.

Yder støtte til projekter, der bidrager til at gennemføre EU's miljø- og klimapolitik. Private virksomheder, offentlige institutioner og nonprofitorganisationer kan ansøge om tilskud.

https://cinea.ec.europa.eu/life_da

EU Innovation Fund - Små Projekter

11-35 mio. kr.

Støtte til små skalerbare projekter, som udvikler og demonstrerer teknologi, processer og produkter der bidrager til CO2-reduktion. Tilskuddet dækker 60 pct. af projektudgifterne.

ec.europa.eu/clima/eu-action/innovation-fund_da

EU's Forsvarsfond

Forsvarsfonden udmønter ca. 8 mia. Euro over en syv-årig periode fra 2021-2027. Formålet er at skabe bedre betingelser for medlemslandenes samarbejde om forskning, udvikling og indkøb af forsvarsmateriel samt at sikre en åben, innovativ og konkurrencedygtig forsvarsindustri i Europa.

<https://www.fmn.dk/da/om-os/publikationer/2020/national-handlingsplan-for-eus-forsvarsfond/>

Fotokreditering

Forside: Dmitri Maruta

Side 6-7: Adobe Photoshop CC.

Side 11: Eugen Wais

Side 13: Unsplash

Side 16-17: Unsplash

Side 19: Colourbox

Side 21: Getty Images/Artur Debat.

Side 23: Unsplash

Side 25: Colourbox

Side 26-27: Bangkok City, Wuttipong Charoensub

Side 31: Colourbox

Side 32: Colourbox/Mariusz Prusaczuk

Side 33: Getty Images

Side 35: Getty Images

Side 37: Getty Images

Side 38: Colourbox

Side 39: Getty Images

Side 41: Unsplash

Side 43: Unsplash

Side 45: Unsplash

Side 47: Colourbox

Side 49: Getty Images

Side 50-51: Colourbox

Januar 2022

UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2

1448 København K

Tlf.: +45 33 92 00 00

um@um.dk

www.um.dk

ISBN 978-87-93760-92-9 (digital version)

ISBN 978-87-93760-91-2 (trykt version)

Løbenummer: 2021/22:08

Design: Regeringens Kommunikationsenhed

Layout: Kontrapunkt

Publikationen kan hentes på
www.um.dk

Henvendelse om udgivelsen kan ske til:

UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2

1448 København K

Tel +45 33 92 00 00

Fax +45 32 54 05 33

um@um.dk

www.um.dk